

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2007/08:23

Stenografiska
uppteckningar
2007/08:23

Fredagen den 29 februari

1 § Ekofin

Finansminister Anders Borg

Återrapport från ministerrådsmöte den 12 februari 2008

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 4 mars 2008

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

I dag ska vi prata om ekonomi och miljö. Då går vi in på Borgpunkterna, alltså Ekofin. Det börjar med en återrapport från rådsmötet den 12 februari. En rapport därifrån är utsänd, som bekant. Men jag lämnar ordet till finansministern för att kommentera den. Varsågod!

Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det här var ett möte som mycket präglades av en stämning av dagen efter. Vi är ju inte medlemmar i euron, som några av oss beklagar och några av oss är glada för. Men den stora händelsen i samband med det här Ekofinmötet var Eurogruppens möte som pågick mellan kl. 17 och 23 kvällen innan. Det handlade om jättegrälet mellan alla andra och Frankrike, eftersom Frankrike själv påtagat kom med idén att de inte skulle uppfylla sitt *medium term objective* till 2010, som är sagt. De deklarerade sin avsikt att strunta i detta, och det var ett mycket intensivt grälände om detta.

Den behandling som var på själva mötet där även eurogruppens länder, Frankrike och de andra, ingick hade då en lite annan karaktär. Där hade man vad man kallar för en horisontell diskussion, det vill säga man pratade mer tematiskt. Då bad man mig och Peer Steinbrück, min tyske kollega, och Wouter Bos, min holländske kollega, från de tre mer intressanta reformländerna att berätta om de erfarenheter som vi hade av reformpolitik. Jag redovisade då våra erfarenheter när det gäller vad vi har gjort för sysselsättning och annat.

Diskussionen blev i allt väsentligt bättre på det sättet därför att det är så otroligt många av de här programmen som ska redovisas vid varje tillfälle. Men det var verkligen en stämning av dagen efter. I grunden var det ju Frankrike som var huvudämnet. Jag stoppade in en starkt kritisk hänvisning till detta i mitt inlägg, men det är ju så att den diskussionen i huvudsak ligger på eurogruppen.

Vi hade också en diskussion om *key issues paper*, som vi tycker var bra även om vi inte lyckades klara Ulf Holms höga ambitioner att för-

stärka miljöinnehållet i det. Men vi lovar att bättra oss på den punkten till framtida diskussioner.

Vi hade också en bra diskussion om ekonomiska styrmedel på energi- och klimatsidan. Där hade vi framför allt en konflikt inför mötet med Frankrike. Frankrike valde att backa undan från det yrkande de tidigare drivit, att man skulle få göra i stort sett vad man ville angående de här koldioxidläckagen, det vill säga eventuellt införa koldioxidtullar och sådant. Så i slutändan blev det här papperet väldigt bra.

Vi hade också en ordentlig diskussion om ansvarsfrihet. Den holländske kollegan drev hårt linjen att man bör komma längre än vad man har gjort. Han gick till och med så långt att han inte röstade för ansvarsfrihet. Vi och britterna gav starkt stöd till honom. Jag argumenterade också för det här med nationella deklarationer såsom ett viktigt steg, vilket dock tyskarna starkt argumenterade emot. Jag hänvisade faktiskt också till EU-nämnden även om jag då mer hänvisade till det svenska parlamentet i detta sammanhang. Det är helt enkelt nödvändigt för oss att vi framöver ser fortsatta framsteg på det här området om vi ska kunna fortsätta att stödja ansvarsfriheten trots att man har sådana här DAS-anmärkningar.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Den sista bollen kastar jag gärna tillbaka på en gång. Finansministern kommer inte att vara kvar när vi pratar om nämndens yttrande om budgetreformen. Men i detsamma, som vi behandlar senare i dag, kommer vi så klart att ta upp just de nationella deklarationerna som ett bra sätt att ta medlemsstatsansvaret. Sedan ska vi fortsätta att ta det på unionsnivå också. Den bollen tar vi.

Anf. 4 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Tack, finansministern, för rapporten! Jag hade en synpunkt. Jag fick ett klargörande under veckan – det var lite otydligt – angående det här med genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten. Jag blev nöjd med det förtydligandet.

Men sedan läste jag det underlag som jag fick. Det enda jag skulle vilja säga till finansministern är att jag förutsätter att konjunkturen också har hjälpt till så att vi har fått fler jobb och att det inte bara är de arbetsmarknadspolitiska reformer som regeringen har gjort. Jag saknade att det inte nämndes någonting om konjunkturens inverkan på sysselsättningen.

Anf. 5 ULF HOLM (mp):

Jag tycker att det är bra att finansministern lyfter upp miljöfrågorna och erkänner att regeringen kan bli bättre. Vi har fått det utskrivet nu, stenografiska anteckningar. Det är bra att ha för framtiden.

När det gäller beviljande av ansvarsfrihet tycker jag faktiskt också att det var bra att finansministern stödde Nederländerna när det gällde deras behov att det måste gå snabbare framåt. Men varför man i det läget inte kan lägga ned rösten förstår jag inte riktigt. Var det något land som lade ned rösten, eller blev Nederländerna ensamt om att rösta emot?

Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag börjar med Sonia Karlssons kommentar. Det är naturligtvis så att alla länder i Europa nu har haft en stark konjunktur. Det har naturligtvis bidragit till att vi har haft en bättre sysselsättningsutveckling. Det som lyftes fram specifikt om Sverige är just att de åtgärder som vi har gjort har bidragit till en varaktig ökning av arbetsutbudet. Det lyfts fram i prognosen, i stabilitets- och tillväxtpakten och kanske, inför dagens möte, ännu mer remarkabelt i den utvärdering av vårt nationella reformprogram som vi återkommer till.

Men det är naturligtvis ett samspel där Sverige har en starkt tillväxtorienterad struktur med bra utbildning, en väl fungerande arbetsmarknad, ansvarsfulla parter på arbetsmarknaden och stora satsningar på infrastruktur och forskning.

Jag kan i det sammanhanget nämna att jag tror att Peer Steinbrück, min tyske kollega, nämnde Sverige tre eller fyra gånger i sitt inlägg. Han menade att det egentligen inte var Tyskland som skulle tala om reformpolitik utan Sverige därför att Sverige har gjort så mycket större framsteg än Tyskland. Han nämnde explicit både det vi gör på forskningssidan och de framsteg vi har gjort via till exempel våra satsningar på tidig utbildning i förskolan.

Det är uppenbart att delar av detta ska vi ha beröm för, och delar av det ska tidigare regeringar som har gjort ansvarsfulla saker ha beröm för.

Sedan var det Ulf Holm. Vi får väl införa en Holmindikator här där vi avrapporterar våra miljöframsteg i de olika dokumenten på EU-nämnden. Det är klart att vår generella ambition måste vara att vi på alla områden där det går trycker på för att få en bättre och mer progressivt inriktad miljöpolitik med syfte att minska koldioxidutsläppen.

Den diskussion vi hade är ju remarkabel. Det handlar om att använda flexibla mekanismer och effektiva styrmedel på ett bra sätt. Bara det lilla vi gör när vi får använda 3 procent, enligt det förslag som kommissionen har, halverar bnp-kostnaden för att ta ned klimatutsläppen, från 0,7 till 0,35 på hela EU-nivån av bnp. Så det är klart att möjligheten att göra ordentliga insatser på klimatsidan blir mycket större om vi får använda flexibla mekanismer, som det här papperet handlar om, och effektiva styrmedel.

Anf. 7 CARINA OHLSSON (s):

Jag tycker också att det är väldigt bra att man diskuterar miljöfrågorna och klimatfrågorna. Men jag har ändå en fråga när det gäller de ekonomiska instrumenten för energi och klimatförändringar och när det handlar om *carbon leakage*. Det står om den alternativa texten i fotnoten. Jag hittar inte fotnoten, men det är kanske för att jag inte har läst alla papperen, för så är sanningen.

Men det handlar också om att det verkligen blir precis som finansministern säger, att det blir effektiva styrmedel. Det här har vi diskuterat ganska mycket när det gäller den elintensiva industrin i Sverige kontra flyget. Det handlar om att det verkligen blir de miljöeffekter som vi vill att det ska bli.

När nästa minister kommer hit kommer de här frågorna upp igen, och jag kan inte se här att man har tagit upp den problematiken när det gäller att det verkligen blir miljöstyrande och så effektivt som möjligt. Det

finns en problematik. Det handlar om att det verkligen har styrande effekter och inte styr ut på ett sätt som inte är så bra för konkurrenskraften för vår industri. Vår industri har ändå jobbat väldigt mycket just med att vara bra även miljömässigt, jämfört med andra länders energiintensiva industri, också utanför EU.

Anf. 8 LEIF PAGROTSKY (s):

Som gammal forskningsminister var det roligt att höra att den tyske finansministern berömmar de framsteg som sker i den svenska forskningen, men jag vill gärna veta vad det är han berömmar. Det skulle vara skoj att höra med tanke på att 2007 var det första året i mannaminne då statens forskningsutgifter minskade.

Om jag minns rätt visade Statistiska centralbyråns officiella utfalls-siffror att de till och med minskade i löpande priser. Är det det Steinbrück berömmar? Handlar det om att han som är i en finanspolitisk knipa vill skära ned på utgifterna och att han tycker att Sverige har lyckats bra? Eller är det något annat han berömmar med forskningsutgifterna? Förlåt min speciella nyfikenhet på den punkten!

Anf. 9 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag börjar med Carina Ohlssons fråga. Ja, det är viktigt att vi får göra det på ett effektivt sätt. Men man kan titta på kommissionens beräkningar. De säger att den totala kostnaden för EU att klara av det här åtagandet om 20 procents minskning av koldioxidutsläppen är lite mer än en halv procent av bnp. Den effekten går ned med ungefär tre tiondelar, om jag minns siffrorna rätt. Alltså halveras kostnaden i stort sett bara tack vare de 3 procent som tillåts när det gäller sådana här CDM.

Nu kan man naturligtvis hävda att det är fullständigt bisarrt att vi har en begränsning i fråga om hur mycket vi får hjälpa Indien och Kina och Brasilien och vad det kan vara för länder. Man skulle naturligtvis kunna uppnå väsentligt större effekter.

Jag tror att det var ett möte i går med miljöministrarna, eller också var det något annat sammanhang. Enligt ett TT-telegram var i alla fall Andreas Carlgren ute i går och argumenterade tydligt för att länderna också måste få agera inom det handlande systemet. Det vill säga att Sverige måste få en möjlighet att köpa utsläppsrättigheter och "cancellera" dem om vi vill vara mer ambitiösa i vårt klimatarbete.

Det skulle göra att man för till exempel 10 miljarder, bara för att ta en siffra ur luften, i princip skulle kunna neutralisera alla svenska koldioxidutsläpp. Jämfört med alla andra åtgärder är det ett enormt effektivt sätt att hantera klimatproblematiken.

Sedan gäller det Leif Pagrotskys fråga. Det som häpnadsväckande nog den tyske socialdemokratiska finansministern hade drabbats av var att läsa de utvärderingar som har gjorts i Lissabonprocessen. Där är det så att Sverige ligger i topp av alla EU-länder när det gäller forsknings-satsningar. Därtill är vi det land som har ökat våra satsningar mest under den period som utvärderats, som jag tror var 2005–2007. Även om den här dramatiska nedskärningen existerar i vår egen debatt tror jag inte att det är så i EU-debatten. Leif Pagrotsky, som tidigare forskningsminister, har naturligtvis haft ansvar för delar av den här perioden. Men vi ligger i topp när det gäller både ökningstakt och nivå.

Nu ska jag säga att min kommentar till Peer Steinbrück var att vi naturligtvis har ambitionen, med den forskningsproposition som vi har, att förstärka det här. Vår ambition är inte att Sverige i fortsättningen ska satsa mindre på forskning utan snarare mer. Vi ska ligga i topp, och vi ska helst dra ifrån i den bemärkelsen.

Men det var detta han hänvisade till. I statistiken framgår inte riktigt den bild som Leif Pagrotsky har utan mer att vi ligger i topp och också är de som har ökat mest under utvärderingsperioden.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Vad gäller miljöministern kommer han alldeles strax och samråder inför miljöministermötet på måndag. Det var bergis ett utspel i den riktningen som vi till exempel kunde läsa om i tidningen i morse.

Anf. 11 ULF HOLM (mp):

Jag skulle bara vilja ha svar från finansministern på min fråga om budgeten, eller det heter kanske bokslutet.

Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag är ledsen att jag pratar för mycket om andra saker och inte svarar på alla frågor. Det är naturligtvis så att det inte var någon annan än Holland som gjorde detta. När vi resonerade med britterna och danskarna om det var argumentet att vi förra gången hade gett dem godkänt trots en anmärkning. Nu hade det skett tydliga förbättringar. Det vore inkonsekvent att säga, om vi godkände det förra gången och det nu har skett förbättringar, att vi inte kan godkänna den här gången. I konsekvensens namn måste man ha kravet att det hela tiden ska ske betydande förbättringar av redovisningen. Därtill måste vi naturligtvis driva på för detta med nationella deklarationer och annat som gör att man förstärker redovisningssystemet.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi återsrapporten till handlingarna.

Vi går in på information och samråd inför rådet nästa vecka. Då tar vi fram den blå agendan. Det har inte varit information eller överläggningar i några av de berörda fackutskotten. Dessa är finans- och skatteutskotten, men de har ägnat sig åt annat den här veckan, så allt hamnar här. Först i ordningen är genomförandet av stabilitets- och tillväxtpakten. Det är ju massor av underlag utsänt. Finansministern får gärna kommentera detta. Punkt 3 är alltså stabilitets- och tillväxtpakten, det vill säga stabilitets- och konvergensrapporterna från ett antal länder.

Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag ska inte lamentera mer om Frankrike, som var uppe i den förra diskussionen. Den här gången gäller de stora problemen med ett antal länder med utvecklingspotential i Europa, till exempel Bulgarien men också våra baltiska grannländer. Där har vi en rätt dramatisk situation. I Lettland ligger man till exempel med bytesbalansunderskott på runt 20 %, en löneökningstakt på över 20 % och en inflation på 10–15 %. Det är naturligtvis obalanser som är orimliga. Man har också känslan av att

det inte riktigt är så att probleminsikten i de här länderna är så god som man skulle önska.

Den här gången kommer man att ha samma modell som förra gången, att det är några länder som ska presentera sin syn på detta. Den här gången kommer det, om jag förstod det rätt, att vara Malta, Cypern, Österrike och Danmark som lyfts fram som positiva exempel. Möjligen tror jag att Malta eller Cypern skulle bytas ut mot Tjeckien. Vi har naturligtvis inga synpunkter på de slutsatser som dras. Om jag går in i diskussionen kommer det att vara för att möjligtvis bidra till att sätta tryck på våra lettiska vänner för att de ska inse att de behöver strama upp sin finanspolitik.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Då går vi vidare till punkt 4 om förberedelser inför vårtoppmötet, som vi kan kalla det, Europeiska rådet den 13–14 mars. Den har tre underpunkter; allmänna riktlinjer, finansiell stabilitet och statliga investeringsfonder. De är rätt olika, så jag skulle föredra att vi tar dem en i taget. Vill finansministern säga något generellt som hela vårtoppmötet inledningsvis? Nej. Då går vi in på första delfrågan, allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken framöver. Den frågan har ju varit i nämnden förut. Då fanns det majoritet för att fortsätta arbetet med den inriktning som regeringen redovisade. Nu börjar det närma sig ett skarpare läge.

Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m):

Om jag ska föregå Ulf Holms fråga om vad vi har uppnått för framsteg så var ju vår ambition att inte uppnå några framsteg utan att förhindra att vi förändrade och försämrade det mycket bra material som kommissionen har tagit fram. Vi är ju ett av de länder som har varit drivande för att riktlinjerna ska ha den här inriktningen, för att man håller fast vid de mål som finns för Lissabonprocessen. Europa behöver inte mer diskussioner om mål utan mer av genomförande av förändringar. Möjligen kan jag till Ulf Holm säga att det relativt sett finns ett miljöpolitiskt framsteg. När vi talar om *key issues papers* hade vi ju framsteg på andra områden. Den här gången har vi inga framsteg, och följaktligen är det lika stora framsteg på miljöområdet – om man får skämta lite.

Vi kommer fortsatt att driva att vi ska stå fast vid de här riktlinjerna. Det man möjligtvis kan lägga till är att det också finns en värdering i Sverige som i vissa avseenden är lite anmärkningsvärd. De talas om att vi gjort *very good progress* i implementeringen av vårt nationella reformprogram 2005–2007 och om *very good progress in fulfilling the commitment agreed by the 2006 spring European Council*. Det är alltså tydligt att de nationella riktlinjerna för Sverige är väldigt positiva. Det är naturligtvis glädjande för Sverige och regeringen.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende och går vidare till punkt 2, Interimsrapport om finansiell stabilitet. Den var i nämnden den 5 oktober, då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt med bara en liten avvikande

Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m):

Den här diskussionen kring finansiell stabilitet förs ju mot en rätt dramatisk bakgrund i termer av den globala oro som vi har i banksystemet. Men det är ju inte speciellt mycket i den här rapporten om den finansiella stabiliteten som bör ge upphov till några omfattande diskussioner. Det här lanserades, tror jag, första gången i januari, eller möjligen till och med som ett utspel vid december-Ekofin. Det återlanserades sedan när den här minigruppen av stora länder samlades i London för överläggningar. Sedan har exakt samma program återlanserats av samma personer i samband med G 7-mötet. Det är ju de här punkterna om att man ska förbättra transparensen i värderingen av olika typer av "värdepapperiserade" tillgångar och att man ska stärka arbetet med den här *rating*-instituten. Det här naturligtvis ett bra arbete för att vi på sikt ska få ett starkare finansiellt ramverk. På kort sikt är det naturligtvis så att det centrala under det senaste halvåret har varit ECB:s mycket aktiva roll i att tillhandahålla likviditet för den europeiska bankmarknaden.

För svensk del kan man väl konstatera, och vi har ju nu fått de fyra storbankernas rapporter, att den bedömning som riksbank, finansinspektion och andra gör är att Sverige hör till de länder som har en god finansiell stabilitet i relativa termer. Det återspeglas också i att vi har en av de minsta kredit- *default spreads* i förhållande till andra länder. Bekymret för svensk del är väl egentligen starkt kopplat till det som vi pratade om under den förra punkten, nämligen den överhettning som vi har i de baltiska länderna, som påverkar delar av det svenska finansiella systemet.

Det här åtgärdsprogrammet är väl i grunden bra. Vi ställer oss bakom det. Det är naturligtvis en vettig inriktning, men själva åtgärdsprogrammet innehåller inte speciellt mycket dramatik.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag ska be om ursäkt för min anklagelse mot Miljöpartiet alldeles nyss. Det är kanske jag som har huvudet fullt av Miljöpartiets EU-politik. Det var naturligtvis enbart Vänsterpartiet som anmälde avvikande mening senast och till min glädje inte Miljöpartiet. Jag ber om ursäkt för att jag av någon anledning hade antecknat fel, men rätt ska vara rätt.

Anf. 20 SONIA KARLSSON (s):

Jag tackar finansministern för inledningen. Jag har inget att invända mot rapporten, men jag tycker att det här är väldigt viktigt, särskilt mot bakgrund av den situation som har varit och som råder nu också. Jag undrar om det också blir en diskussion om den aktuella situationen och hur finansministern bedömer att läget är i dag.

Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det här är ju en viktig diskussion. Min bedömning är väl, precis som återspeglas i Riksbankens och Finansinspektionens bedömningar, att det svenska finansiella systemet står sig förhållandevis väl. Det återspeglas också i dessa *credit spreads*, som är marknadens värdering av riskerna.

Men det är klart att när vi ligger i ett område där Island å ena sidan klassas som kanske det mest riskfyllda, och Baltikum å andra sidan klassas som det näst mest riskfyllda i dagens finansiella system, finns det risker i vår närhet som vi måste hålla väldigt god kontroll på.

Min bedömning har jag ju tidigare redovisat offentligt. Vi reviderar ju ned våra tillväxtprognoser ett par tre tiondelar, det vill säga runt en halv procent, 2005–2006. Det är väl också tydligt, när vi tittar på vår bild av den ekonomiska utvecklingen, att det tidigare, under det senaste året eller de senaste två åren, har funnits en tydlig, påtaglig överhettningsrisk. Den risken är ju i dag negligerbar. Vi har fortfarande problem med ett högt resursutnyttjande och vissa prisstegringar som mer sammanhänger med kvardröjande effekter av de tidigare årens starka tillväxt och därtill energi- och matpriser i en internationell kontext. För svensk del skulle jag säga att risken för en överhettning nu är negligerbar, och även om man reviderar ned tillväxtprognoserna finns det väl en kvarstående risk på nedåtsidan.

Anf. 22 SONIA KARLSSON (s):

Jag vill bara kort fråga om en sak med anledning av vad man kan läsa här och även med anledning av utfrågningen av riksbankschefen. Tror finansministern att det fortfarande finns något dolt, att det finns kreditförluster som vi ännu inte har sett internationellt?

Anf. 23 Finansminister ANDERS BORG (m):

Upprevideringen av förlustprognoserna har ju gått i mycket snabb takt. I mitten av januari sade IMF att det rörde sig om 900 miljarder kronor. Den senaste bedömningen var i samband med G 7. Då talade man om 2 500 miljarder kronor i samlade kreditförluster.

Det är väl sannolikt att det är rätt många av de här bankerna som har redovisat så mycket kreditförluster som de anser sig orka klara och har en legal skyldighet att redovisa. Så det är klart att de här förlusterna med stor sannolikhet kommer att växa när man värderar till marknadsvärde. Men vi ska också komma ihåg att Ben Bernanke, den amerikanske centralbankschefen, i går gjorde konstaterandet att av de amerikanska hushållslånen är det 2 % som inte har kunnat fullföljas. 98 % har fungerat.

Huvuddelen av de förluster man nu tar upp i sina balansräkningar är alltså potentiella förluster. Det är vad man skulle förlora om man i dag sålde de värdepapper som ligger till grund för lånen. Då skulle ju värdet av dem vara kanske vara 10–20 %, i bästa fall, av vad det var för en tid sedan. Men om det underliggande problemet inte är större än att det rör sig om några procent av hushållen kommer de här värdepapperen så småningom att återfå sitt värde. Förlusterna kommer att redovisas som väsentligt större. Det kommer säkert också att realiseras större förluster än vi har sett hittills. Men de realiserade förlusterna kommer aldrig att landa i närheten av de beräknade förluster som man i dag tittar på.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende.

Jag går vidare till delpunkt 3, Statliga investeringsfonder. Där har det kommit ny information under veckan. Det finns utmärkta underlag från Finansdepartementet från tidigare i veckan – förstås. Men det har runnit en del vatten under broarna sedan dess. Bland annat har det kommit en del från kommissionen. Det kommer säkert finansministern att berätta mer om nu.

Anf. 25 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi är väldigt nöjda med det här papperet. Vi har, tillsammans med ett antal andra länder, hållit den franska anstormningen stången så gott vi har kunnat. Kommissionen har delat vår bedömning, och därför har det inte blivit några överord i de här underlagen. *Sovereign wealth funds*, sådana här förmögenhetsfonder, finns ju av två skäl. Det ena är att många utvecklingsländer får stora utländska intäkter. Ibland får de det från bistånd, ibland från olja eller andra försäljningar. Man vill då kanske inte ta in dem i sin egen ekonomi för att undvika en överhettning. Man skulle annars hamna i sitsen att man år efter år skulle, så att säga, köpa väldigt stora belopp av sin egen valuta, pressa upp den och försämra sin konkurrenskraft. Därför har man skapat den här typen av fonder. Det andra skälet är att man i vissa länder, som Norge och en del andra råvaruproducerande länder, vill spara för framtiden. Det är ju rationella och kloka skäl, och det är ett ansvarsfullt sätt att bedriva en ekonomisk politik att ha den här typen av fonder.

Tittar man på det för svensk del är ju vi ett av de länder där de här *sovereign wealth funds* har störst inflytande. Det är uppemot 30 % av den svenska börsen, om man får tro Dagens Industris rapportering, som ägs av dessa fonder. Det har gjorts en stor och omfattande, systematisk, utvärdering i Holland. Den visar att det här är utmärkta ägare. De är långsiktiga. De styr inte bort produktionen från det land som de investerar i. De agerar på ett bra sätt generellt sett. De är ju inga aktiva ägare, och det kan man naturligtvis ha synpunkter på. De är ansvarsfulla, passiva ägare. Därför är de en naturlig del av ett internationellt finansiellt system.

Sedan finns det en annan diskussion, som bland annat min grekiske kollega var inne på. Det handlar om den internationella säkerhetsdimensionen i detta. Man nämner ofta Ryssland och Kina. I sammanhanget ska man dock komma ihåg att det inte är några av de större fonderna. Den ryska är ju en av de minsta av dessa *sovereign wealth funds*. Men där finns det i vissa fall argument kring den nationella säkerheten.

Jag tycker att det är klokt att de här länderna har valt att föra en ansvarsfull politik och hantera sina finanser på det här sättet. Jag tycker att det vore konstigt om vi hade synpunkter på det. Det rimliga är att man naturligtvis ställer krav på öppenhet. Våra norska kolleger är ju ett stort föredöme i det avseendet. I övrigt är det här ett naturligt fenomen i en globaliserad finansiell marknad. Vi stöder kommissionens utmärkta slutsatser på det här området, som ju har landat på ett väldigt bra sätt.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Då blir det alltså beslut på rådet i den sistnämnda frågan? Vi ska försöka ta reda på vad vi ska göra. Men först har vi diskussioner i sakfrågan.

Anf. 27 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Jag vill bara säga till finansministern att vi också tycker att detta är viktigt. Vi stöder givetvis inte en protektionistisk linje, som väl Frankrike driver, utan i det här fallet stöder vi både regeringen och kommissionen. Men vi vill understryka att det är väldigt viktigt med öppenheten, transparensen, i de här fonderna. Det är viktigt att man arbetar med den delen.

Anf. 28 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag tycker också att finansministern gjorde en väldigt bra redovisning med bedömningar och värderingar som jag tror att du har bred uppslutning för, som Sonia Karlsson sade.

Den springande punkten som återstår är den om transparens och insyn. Finansministern säger att detta är viktigt och att man bör verka för det.

Jag vill ställa en fråga. Hur verkar regeringen för detta när man valde att sälja sina aktier i Stockholmsbörsen till en sådan fond som såvitt jag vet inte har någon transparens? Hur verkar man för detta när man i den fortsatta processen ska sälja andra statliga företag? Har man villkor, inför man någon sorts krav på vilka köpare som kan komma i fråga, eller säger man till de köpare som kommer och bjuder att vi har ett kontraktsvillkor som innebär a, b och c, eller står man med armarna i kors och nöjer sig med att yttra sig för ett protokoll vid ett möte i Bryssel som inte är beslutsfattande?

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

I den utsträckning som det sista var rådsrelevant går det bra att kommentera det.

Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag är inte säker på att det var så rådsrelevant, men jag kan ändå kommentera det.

Jag ska inte starta någon generell debatt om privatiseringarna här, men det är naturligtvis så att vi inte har för avsikt att lägga några restriktioner på *sovereign wealth funds* möjligheter att köpa aktier i samband med utförsäljning av statligt ägande. Jag föreställer mig – det är bara en gissning – att en dominerande köpare när den tidigare regeringen sålde ut Telia var dessa *sovereign wealth funds*. Givet att de har ökat sitt innehav så kraftigt som de har gjort och äger 30 procent av den svenska börsen föreställer jag mig att en betydande del av Teliaprivatiseringen gick till liknande fonder. Det var väl klokt då, och det är väl klokt nu.

Vi ska naturligtvis driva frågan i ett internationellt sammanhang om transparens i redovisningen av hur dessa fonder agerar. Men att detta skulle han någon särskild bäring på OMX-affären ser jag faktiskt inte.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi försöker nu att hålla oss till rådet och inte frågestunden. Den har ett annat forum.

Jag ska bara göra ett kort påpekande. Finansministern beskriver det som en privatisering av OMX-aktierna. Det var alltså en försäljning från den svenska staten till en annan stat.

Anf. 33 Finansminister ANDERS BORG (m):

Till skillnad från Leif Pagrotsky har jag en mycket pragmatisk syn på detta med vem som äger vad. Det viktiga är att vi får bra och långsiktiga ägare till våra företag.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Därmed är debatten i frågan om statliga investeringsfonder på rådet avslutad, och vi kan gå till beslut. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 5 om Europeiska unionens allmänna budget – ett år i taget. Även här är underlag utsänt.

Anf. 35 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi ska komma ihåg vad det är vi gör nu. Det är inte en diskussion om EU:s långsiktiga budgetarbete. Där är våra prioriteringar väldigt tydliga. Vi vill att man satsar på det som har med Lissabonprocessen att göra och därtill sådant som har med den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken att göra. Detta är en del av den första hanteringen av den årliga budgetgenomgången som sedan kommer att beslutas på Ekofin i december, alltså i slutet av året.

Våra prioriteringar inför denna översyn är att vi ska se till att det blir realistiska bedömningar av betalningsanslagen för strukturfonderna, att det blir realistiska prognoser för jordbruksutgifterna, att vi satsar tillräckliga resurser för migrationspolitiken och att det ska finnas tillräckliga marginaler under taken för kostnaderna för de externa relationerna. Vi vill också öka effektiviteten i EU:s administration, och budgeten ska då decentraliseras till myndigheterna på ett realistiskt sätt. Detta är som vi uppfattar det en falsk B-punkt, och det kommer inte att bli någon diskussion om detta i detta sammanhang. Detta är ett resultat, som säkert många av er minns, av det svenska ordförandeskapet, alltså att vi drev igenom att finansministrarna i ett tidigt skede skulle ha en sådan typ av första diskussion om budgetprioriteringarna så att man skulle få lite mer diskussion om det hela.

Anf. 36 ULF HOLM (mp):

Fortfarande kommer jag med Holmindikatorn här och tycker att det är läge att i ett tidigt skede i denna process föra fram frågan om man kan klimatsäkra EU:s budget.

Jag vet att biståndsministrarna har föreslagit att man ska klimatsäkra biståndet. Jag tycker att det vore klädsamt om finansministern kunde lyfta fram en arbetsgrupp som skulle kunna se över och klimatsäkra EU:s budget för att få en bättre styrning på detta. Det behöver inte vara något revolutionerande att man måste lägga fram förslag till 2009 års budget men att det kommer in i processen, så att man börjar ta stegen för att göra EU:s budget mer klimatsäker. Det handlar inte bara om att man ska ha en

effektiv hantering av strukturfonderna utan också om att man ska göra en översyn av vad strukturfonderna egentligen går till.

Jag tror att det är viktigt att vi lyfter fram detta på ett tidigt stadium för att kunna få igenom det i ett längre skede. Det blir kanske inte 2009, utan vi får titta på en längre horisont, det vill säga till framtidsbudgeten som kommer därefter och den översyn av EU:s budget som nu har påbörjats. Som jag har förstått det finns det små chanser att ändra de stora beloppen i EU:s budget, utan det blir småjusteringar. Men det är viktigt att vi för in frågan redan nu.

Anf. 37 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi får se vad det blir för utslag på Holmindikatorn när vi återrapporterar. Men det är väl en naturlig svensk synpunkt att klimatfrågorna också måste återspeglas i hur EU:s budget hanteras. Det är väl en klok synpunkt från Ulf Holm på det området.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 6 om beskattning. Den har två delar som jag föreslår att vi ska dela upp eftersom den första är en beslutspunkt och den andra är en informationspunkt, och de är lite olika i största allmänhet. Den första handlar om kampen mot skattebedrägerier. Den frågan var i nämnden den 30 november då det fanns ett enhälligt stöd för regeringens ståndpunkt.

Jag kan bara säga en sak som inte alls hör dit, nämligen att RIF-rådet i går beslutade om Liechtenstein och Schengen som en A-punkt utan någon som helst diskussion. Det har inte med Ekofinrådet att göra över huvud taget.

Nu handlar det alltså om punkt 6.1.

Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (m):

Skattebedrägerier i allmänhet och momsbedrägerier i synnerhet är en av de saker som Sverige prioriterar hårt i arbetet i Ekofin. Det är följaktligen någonting som vi vill stötta.

Den konkreta frågeställningen här kommer mycket att handla om den tysk-österrikiska ambitionen att så småningom få göra ett experiment med omvänd skattföring på momssidan. Där har det tidigare från framför allt Frankrikes och Italiens sida funnits ett motstånd. Om jag ska vara helt ärlig har jag inte riktigt förstått varför Frankrike och Italien har den synpunkten. Givet att det är ett rationellt sätt att driva in moms i Tyskland har jag lite svårt att förstå varför Frankrike och Italien skulle ha några synpunkter på det. Möjligtvis kan det åstadkomma en del extra kostnader i samband med export och import. Men i huvudsak måste det vara en sak som vi inte har några synpunkter på hur man vill hantera momsbedrägerier i andra länder.

Jag kommer förmodligen i detta sammanhang också att nämna att vi tycker att detta lågmomsförsök bör prioriteras och att vi driver fram ett förslag om det. Där är nämligen Tyskland starkt skeptiskt. Vi ska naturligtvis inte ägna oss åt någon *horse-trading*, men om Tyskland vill driva

Anf. 40 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Det sista som finansministern sade om lågmoms i servicesektorn hoppas jag inte hör till dagens ärende. Där vill jag nämligen inte stryka under vad finansministern säger just nu.

Däremot kan vi hålla med finansministern om att man borde få starta ett pilotprojekt tidigare än vad som sägs i slutsatserna.

Anf. 41 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag uppskattar att det finns ett stöd för detta i Sveriges riksdag.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 6.2 som är en informationspunkt och en lägesrapport angående skatt på sparande. Vill finansministern säga något om det?

Anf. 43 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det finns en diskussion från EU:s sida om ett antal finansiella centrum i Asien. Det rör Macao, Singapore, Hongkong och kanske ytterligare något. Det finns ett antal länder som fungerar närmast som skatteparasiter. Det är klart att det är viktigt att man på olika sätt skärper systemet så att man kan begränsa deras möjligheter att bli en väg till skattebrott eller för den delen skatteundrandragande. Detta är en informationspunkt där vi inte har annat än en positiv syn på kommissionens arbete.

Anf. 44 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag tycker att det var ett bra inlägg. Jag håller naturligtvis med om det.

I detta sammanhang misstänker jag att den tyske finansministern, som han har berättat om i tidningarna att han avser göra, kommer att ta upp frågan om Liechtenstein igen. Hans chef påstår att hans kollega inrikesministern skulle ha tagit upp det vid mötet i går. Det skedde uppenbarligen inte. Men nu säger Steinbrück själv att han tänker ta upp det med sina kolleger, alltså hur processen med Liechtenstein ska fortsätta. Det ska han göra vid mötet på tisdag.

Eftersom vi här är överens om den principiella synen att vi är omgivna av ett antal skatteparasiter, inte bara i Oceanien och Västindien utan värre än så. De ligger alldeles inpå EU:s knut. De som ligger inpå EU:s knut är dessutom enligt OECD:s granskning värre än de som ligger i Vanuatu, Nauru och vad de nu heter.

Jag skulle vilja att finansministern berättar lite grann om vilken attityd som Sverige kommer att inta när det gäller frågan om handling och åtgärder för att bygga under det som sägs med så oerhört starka ord. Jag tror aldrig att ordet parasit har använts i Sveriges riksdag om länder som Liechtenstein och övriga som finansministern syftar på.

Anf. 45 Finansminister ANDERS BORG (m):

Till att börja med ska vi konstatera att Angela Merkel i tidningen har sagt att de avsåg att vid påskrivandet av Schengenavtalet ställa som villkor att Liechtenstein gjorde framsteg när det gällde frågan om skattefusk. Någon sådan tysk formell position har inte funnits vid något av råden. Det skedde inte heller något inlägg med den innebörden i samband med att beslutet togs i går. Då valde man att inte driva frågan. Det beror väl delvis på att det i dessa utrikessammanhang, där jag inte är någon hemvan typ precis, anses märkligt att man skulle koppla detta med Schengen till en helt annan fråga.

I den mån Peer Steinbrück tar upp detta på mötet kommer jag naturligtvis att stötta honom när det gäller att sätta press på Liechtenstein därför att det naturligtvis är så att vi ska ha låga skatter på ägande. Det som vi har gjort med arvsskatt, gåvoskatt och förmögenhetsskatt i Sverige har bidragit till att vi har en bra ägarbeskattnings. Men vi ska naturligtvis ta så hårda krafttag som det går mot länder där man försöker skapa denna typ av skatteparasitverksamhet som i praktiken handlar om att man antingen uppmuntrar människor att begå brott eller att undandra skatt. Det är klart att det är någonting som både Sverige och Tyskland har mycket starka skäl att motarbeta så långt det går med alla de legala metoderna som vi har.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Leif Pagrotsky får ordet om det gäller Hongkong, Macao och Singapore. Du får ställa en fråga till. Vi ska försöka hålla oss till ämnet.

Anf. 47 LEIF PAGROTSKY (s):

Är det bara ordföranden som får välja att tala om vad hon vill?

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag begär att man ska respektera riksdagsordningen och dagordningen.

Anf. 49 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag noterade vad ordföranden sade mellan dagordningspunkterna för en stund sedan. Det var helt ovidkommande frågor.

Men nu handlar om vad som ska diskuteras på mötet när finansministrarna träffas. En finansminister har sagt att han ska ta upp frågan om Liechtenstein. Jag tycker inte att jag ska behöva be om lov för att i riksdagens EU-nämnd diskutera detta.

Detta är den dagordningspunkt som gäller skatt på sparande och i andra territorier utanför EU. Som sagt, jag tycker att finansministern och vi socialdemokrater har samma syn när det gäller att tala om detta. Men det finns en skillnad, nämligen att finansministern liksom andra delar av regeringen verkar ha grundsynen att vi ska vänta tills någon annan gör något. Då ska vi räcka upp handen och eventuellt stödja detta.

Tyskland är nu inbegripen i en bilateral konflikt med Liechtenstein. De förhandlar inte för Sverige. De jobbar inte för Sverige. Vi har egna intressen, och vi har intresse av att EU som grupp agerar med kraft och samfällt i fråga om detta. Om Tyskland inte tar sådana initiativ finns det

väl ingen anledning för Sverige att vara passivt? Vi måste väl kunna agera själva utifrån svenska intressen och kräva att EU agerar kollektivt och markerar exempel i detta fall som nu har dykt upp med Liechtenstein så att det också kan iaktas av till exempel Monaco eller för den delen Cypern eller kanske också till och med Luxemburg?

Därför vill jag uppmana finansministern att vara lite mer kaxig så att inte Sverige som ensamt land i hela EU inte kopplar ihop frågor. Alla andra kopplar ihop frågor. Man kan väl koppla ihop frågor här om det ligger i vårt intresse?

Anf. 50 PEDER WACHTMEISTER (m):

Jag tycker att det finns anledning att få lite balans i denna diskussion. Det är faktiskt inte olagligt att ha pengar i dessa länder. Några av våra kanske mest framgångsrika företag har sina ägarbilder liggande i stiftelser i andra länder ute i Europa där skatteförmånerna har varit bättre än i Sverige tidigare då man drev ut dem ur Sverige.

Man kan få bilden att alla som har pengar i Luxemburg eller på någon av öarna agerar olagligt. Det sker ju handel varje dag med företag.

Anf. 51 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det är lite svårt att veta om jag har samma syn som Socialdemokraterna i den här frågan. Min grundsyn är att vi ska ha låga och effektiva skatter, ett skattesystem som är inriktat på tillväxt men som är hårt i kanterna så att man inte kan smita undan de skatter vi ska ta ut.

Socialdemokraterna avskaffade ju arvs- och gåvoskatten. Det var en av de mest progressiva reformerna i Europa under de senaste fem åren för att förbättra ägarklimatet, och om svenska företag flyttat ut ur Sverige för att skatterna här fungerat dåligt är lösningen naturligtvis att vi gör det som den tidigare regeringen och den nuvarande regeringen gjort, nämligen avskaffar förmögenhetsskatten och arvsskatten. Till detta kan läggas att det vi gör på fastighetsskattesidan dramatiskt förbättrar beskattningen av ägande. Men det är så att säga den delen.

Sedan får jag nog säga att jag tycker att vi ska driva arbetet med skatteparasiter och skatteparadis hårt. Vi har ju haft ett arbete inom ramen för det nordiska samarbetet som letts av en svensk och där vi förhandlat fram nya avtal med ett antal av dessa länder just för att förstärka samarbetet. Det gjordes så sent som i slutet av förra året.

Jag är lite osäker på vad Leif Pagrotsky avser. Vi ska naturligtvis gå tillbaka och se i vilka fall Sverige under de senaste tolv åren vägrat skriva under avtal med Liechtenstein för att driva på detta arbete. Jag är lite osäker på i vilka fall det skett. Det kan jag inte riktigt dra mig till minnes.

Däremot är det väl uppenbart att vi tillsammans med andra länder, såsom Tyskland, ska vara pådrivande för att det sker en förstärkning av samarbetet. Det ska naturligtvis inte vara bilateralt utan ske i ett EU-perspektiv. Vi kunde i går se Liechtensteins premiärminister på tv som nu hänvisade till att de vill starta ett arbete med hela EU-kretsen för att få större öppenhet och större tydlighet i redovisningsreglerna, om jag uppfattade det rätt. Det är i så fall ett arbete som inte ska bedrivas mellan

Liechtenstein och Tyskland; det ska bedrivas mellan hela EU och Tyskland. Vi ska ha ett gemensamt regelverk i EU för den typen av frågor.

Om vi ska ta upp varför vi är med i EU är ett av skälen naturligtvis att vi tillsammans är mycket starkare mot den här typen av skatteparasiter än vad vi är som enskilda länder.

Anf. 52 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Det intressanta är att nu samlas finansministrarna, och då är det väl inte helt otroligt att denna fråga kommer upp, åtminstone i korridorerna. Frågan är dock om Liechtenstein kommer upp på dagordningen, och om Anders Borg i så fall kommer att stödja ett sådant förslag. Och om du kommer att göra ett inlägg kan man undra vad innebörden av det blir. Det är väl det intressanta, och det som vi kanske behöver veta i nämnden. Ifall finansministern väljer att ta upp frågan har han Miljöpartiets stöd att göra det, och vi ser gärna att han också tar ett initiativ till att göra det.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Vi kan ta den frågan direkt. Såvitt jag uppfattat det är detta en lägesrapport och informationspunkt. Vill finansministern säga något om det?

Anf. 54 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag kan naturligtvis svara Ulf Holm. Det är alltid märkligt att på ett möte där vi har en formell dagordning ge sig in i en diskussion om ett ämne som mötet inte handlar om, men i den mån det kommer upp en diskussion om det på mötet, på lunchmötet, på frukostmötet eller i något annat sammanhang är jag naturligtvis beredd att deklarera Sveriges tydliga hållning i frågan. Vi är bland de ledande länderna när det gäller att försöka samla EU vid ett arbete mot skatteparadis och skatteparasiter.

Anf. 55 LEIF PAGROTSKY (s):

Att Liechtensteins premiärminister nu säger som han gör, vilket är radikalt annorlunda från vad han sade för bara en vecka sedan, beror på att Tyskland blandat ihop dessa två frågor. Angela Merkel gjorde en koppling som jag tycker är fullständigt logisk. Schengensamarbetet är ett rättsligt, polisiärt myndighetssamarbete som gör att man inte längre behöver registrera identitetshandlingar vid gränsen. Vill man vara med i detta rättsliga samarbete är man välkommen, men vill man inte delta för att man har ett fundamentalt annorlunda synsätt så varsågod och stanna utanför. Det tog fem minuter, och sedan kom Liechtensteins premiärminister till Berlin och sade att han var beredd att diskutera frågan. Nu är det alltså en annan klang i skällan. Jag tycker visst att dessa två frågor hör ihop.

Sedan kan vi självkritiskt titta tillbaka och se att det skett enorma framsteg på detta område under de gångna tio åren, delvis på grund av ett extremt framgångsrikt arbete som bedrivits i OECD, inte minst på svenskt initiativ – inte på grund av att vi tog initiativet utan för att USA den 11 september plötsligt ändrade uppfattning och kom underfund om att det inte bara var skatteskojare utan även terrorister som hade nummerkonton. Nu är de anonyma kontona borta i stort sett i hela världen.

Liechtenstein är ett av de länder som fortfarande erbjuder tekniker för hemliga konton.

EU har inte agerat tillräckligt kraftfullt. Sverige kan självkritiskt säga att vi borde ha gjort mer, men av det kan man lära att vi nu kan använda vårt inflytande i EU och att det för första gången på länge erbjuds en kraftfull möjlighet. Jag väddar därför till finansministern att morska upp sig lite grann och med större kraft genomdriva de åsikter vi uppenbarligen är överens om, nämligen att vilket skattesystem vi i den svenska demokratin än kommer fram till, antingen det är höger eller vänster eller något annat, ska inte Liechtenstein och andra underminera det.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Nu tror jag att Leif Pagrotsky's åsikt är väl känd för nämnden och fört till protokollet. Så även finansministerns, men om finansministern vill säga ytterligare någonting får han naturligtvis göra det.

Anf. 57 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag kan inte avstå från att påpeka att Sverige och Tyskland i denna fråga haft en identisk hållning. Det som hänt är att Angela Merkel och Peer Steinbrück i tidningen sagt saker. Jag vill påpeka att även vår statsminister i tidningarna häromdagen framhöll kampen mot skatteparadisen som en mycket viktig svensk fråga. Det var i samband med ett besök i jag minns inte om det var Skövde eller Köping eller var någonstans det var, men det var i någon av våra kommuner. I måndags läste jag det i tidningen.

Formellt har Tyskland inte sagt flasklock om detta på något av de möten som vi är i nämnden för att förankra. Det är den situation vi har. Men naturligtvis spelar dessa påtryckningar roll. Vi ska komma ihåg att USA:s finansminister, republikanen Hank Paulson, omedelbart gick ut och sade att även USA stöder EU i det här arbetet. Det är viktigt just mot den bakgrund som Leif Pagrotsky redovisade, nämligen att det är en del i att få ordning på internationell terrorism.

Anf. 58 FREDRICK FEDERLEY (c):

Jag reagerade lite grann på vad finansministern sade i svaret till Ulf Holm. Finansministern sade, ungefär, att Sverige kommer att vara ledande i arbetet mot skatteparadis och skatteparasiter.

Skatteparasiter förstår man är någonting ondskefullt och illa, så det är väl inga problem med det. Däremot undrar jag, när vi kommer in på skatteparadis, vad finansministern avser att vidta för åtgärder för att motarbeta dem. Frågan är om man i förlängningen kan misstänka att finansministern också kommer att börja kritisera konkurrerande länder inom unionen som har lägre skatter än Sverige. I så fall är jag lite orolig.

Det vore skönt att få lite klarhet på den punkten.

Anf. 59 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi tycker naturligtvis att det ligger mycket klokskap i länder som Irland, Estland och andra som har låga skatter. Det bidrar till stora direktinvesteringar och mycket produktion i bland annat Irland. Det är givetvis

2007/08:23
29 februari

en klok hållning. Jag tror att vi på sikt, om vi tar det konkreta fallet, har anledning att se över bolagsskatterna med samma inriktning.

Det är en sak att föra en progressiv politik för att få högre sysselsättning genom bättre investeringsklimat, mer av entreprenörskap och arbete och allt vad vi nu kan uppnå genom att sänka skatter. Det tycker jag naturligtvis är viktigt, och det ligger också i de riktlinjer som vi tidigare fått så mycket beröm för. Jag tycker dock inte att det är riktigt samma sak som att man skapar finansiella system med märkliga förhållanden, exempelvis att länder nästan helt utan industrier är bland de största mottagarna av ryska direktinvesteringar.

När vi diskuterar vad som händer på Malta och Cypern brukar vi tala om citrusfaktorn. Via olika finansiella system där man inte har möjlighet att ha koll på tillgångar skapar man möjligheter både för kriminella och terrorister, och för den delen också för människor som i allmänhet inte vill betala skatt, att undanhålla tillgångar. Det tycker jag är en helt annan sak än att på ett öppet sätt redovisa att vi anser att vi ska ha låg bolagsskatt eller låg inkomstskatt, låga sociala avgifter eller ingen förmögenhetsskatt.

Sverige är, relativt Norge, i dag ett skatteparadis tack vare Socialdemokraternas borttagande av arvsskatten och vårt borttagande av förmögenhetsskatten. Det är naturligtvis bra.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Därmed tackar vi för informationen i denna informationspunkt. Skulle det hända något oväntat på rådet är jag helt säker på att Finansdepartementet återkommer, och vi med, precis som vi brukar göra.

Så har vi punkt 7, Övriga frågor. Jag har inte fått några fuskklappar om att det finns några övriga frågor. Däremot lär det vara så att finansministern skulle vilja informera nämnden om ett seminarium angående energi- och miljöskatter som ägt rum i Slovenien. Det kan vi väl ta här och nu, om det inte finns några andra övriga frågor.

Anf. 61 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag har två övriga punkter. Det ena är att vi haft ett seminarium i Slovenien med hög representationsnivå för att diskutera energi- och miljöskatter. Det var enligt vår uppfattning ett framgångsrikt möte, och det kommer att återrapporteras av det slovenska ordförandeskapet. Det är alltså inte en formell beslutspunkt.

Det andra är att Sverige haft ett samarbete med Tyskland och England om något som vi kallar för sociala broar. Tidigare fanns ett sådant samarbete mellan England och Sverige, och nu har vi alltså haft ett tillsammans med Tyskland. Vi kommer att på tisdag offentliggöra den rapport som vi jobbat med det senaste året. Den kommer också att ligga till grund för diskussionerna om strukturpolitiken på informella Ekofin som äger rum i Slovenien senare i vår. Vi kommer naturligtvis, så snart rapporten är offentlig, att se till att den sänds till EU-nämnden.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen i dessa frågor.

På Ekofinlistan återstår godkännande av A-punktslistan.

Vi backar tillbaka till övriga frågor en stund.

Anf. 63 LEIF PAGROTSKY (s):

Eftersom diskussionen varit så kort och vi inte överskridit tidsplanen – vi ska ju inte sluta förrän om fem minuter – tänkte jag ta upp en annan övrig fråga.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Är det en övrig fråga på rådet, Leif Pagrotsky?

Anf. 65 LEIF PAGROTSKY (s):

Ja, jag håller mig naturligtvis till dagordningen till skillnad från vissa.

Chefen för EBRD, den europeiska utvecklingsbanken, meddelade häromdagen att han lämnar sin post i och med årsmötet. Det framgår att frågan ska upp till diskussion i anslutning till att finansministrarna träffas nästa vecka. Den finns uppenbarligen inte med på dagordningen, men vid denna sammankomst kommer tydligen frågan om efterträdare till honom att diskuteras. Några av oss minns att ungefär samma procedur användes i somras när det blev bekant att chefen för Valutafonden skulle lämna sin post. Den gången var ingen riktigt förberedd, och det etablerades ett faktum vid en frukost som sedan stod sig hela vägen i mål. Det hade vi lite olika åsikter om.

Nu vet vi i förväg att detta ska äga rum, och jag tänkte be finansministern att vid den processen försöka säkerställa att processen blir ordnad så att den bästa kandidaten kan få jobbet samt att processen inte kortsluts från start genom att någon, i detta fall exempelvis Tyskland, bestämt vem som ska ha jobbet redan innan sökprocessen inleds. Jag skulle vilja höra vilka förberedelser finansministern har att rapportera i frågan.

Anf. 66 Finansminister ANDERS BORG (m):

Ordningen är ju den att de frågor som vi förankrar i EU-nämnden är de som är uppe till beslut på den dagordning som vi har vid rådsmötet. De frågor som diskuteras vid frukostmöten och luncher är inte föremål för samordning inom EU-nämnden. Det är den konstitutionella praxis vi har. Icke desto mindre hade vi redan på förra Ekofinmötet en diskussion om EBRD vid lunchen. Där gjorde vi inlägg om att vi anser att vi, bland annat med hänvisning till vad som skedde i samband med IMF, måste få en helt annan process denna gång. Det fanns en mycket bred uppbackning för detta, och nu enades vi i samband med lunchen om att Padoa-Schioppa, som är ordförande för det allmänna rådet för EBRD, tillsammans med Bajuk, vår slovenske president för Ekofin, och kommissionär Almunia har ett ansvar för att ta in kandidater, värdera dessa och återskopportera ett arbete som både handlar om den inriktning vi ska ha på banken framöver och om inriktningen på ordföranden.

Jag kan i detta sammanhang nämna att det finns ett tyskt intresse. Nu kan man möjligtvis tycka att det skulle vara remarkabelt. Alla andra finansiella institutioner styrs ju av fransmän, och det vore därför märkligt om man tog någon från ett annat land. Om man ändå ska frånga ordningen att alla internationella organisationer ska styras av Frankrike har tyskarna anmält intresse. Också den tidigare grekiske finansministern och försvarsministern Papantoniou har anmält intresse. Möjligtvis kan det även förekomma andra kandidater i diskussionerna.

Vår hållning har varit att vi har processynpunkten att detta ska ske med öppenhet och transparens samt utifrån kriterier som är rimliga. Sveriges hållning är ju att EBRD naturligtvis även måste öppna sig mot sydöstra Europa, framför allt Turkiet. Också den frågan var uppe på lunchen, och där gjorde jag ett långt inlägg med anledning av att Sverige anser att Turkiet måste få vara ett av de aktiva låntagarländerna hos EBRD. Den har fungerat som en viktig del av transgressionsprocessen i Östeuropa och bör kunna ha en liknande roll i Turkietfallet.

Det finns emellertid lite skilda uppfattningar. Vi har denna hållning. Holland och England, som traditionellt brukar ligga nära oss, anser att man så småningom helt bör avveckla EBRD. Vi är väl inte riktigt av den synpunkten eftersom det, vilket jag också nämnde på lunchen, inte minst på miljöområdet finns viktiga utmaningar att klara av när det gäller investeringar i energisektorn. Där kan EBRD vara konstruktivt.

Exakt vilka kandidater som kommer fram i denna process är det nog för tidigt att svara på, men det är klart att det tyska intresset har nämnts. Nu är vi inte riktigt säkra på vad tyskarna egentligen vill eller hur det hela exakt kan komma att landa. Jag är inte heller säker på att man måste ha en person från ett av de stora länderna. Det kan vara fullt rimligt att ha en person från någon av de mindre länderna. Vi måste givetvis värdera kandidaterna noggrant.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Tack för den informationen!

Vi lämnar övriga frågor och går vidare till godkännande av A-punktslistan, som vi hade kvar. En trolig A-punktslista har delats på bordet nu på morgonen. Jag finner att inte något finns att säga om den, utan vi kan konstatera att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt även i dessa ärenden.

Då är vi såvitt jag vet klara med finansministerns frågor för i dag. Finansministern önskar inte ta upp något ytterligare. Tack och trevlig helg! Vi önskar lycka till på rådet.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Välkommen, miljöministern! Medarbetarna hälsas också välkomna.

Vi börjar med återrapport från ministerrådsmötet dagarna före jul. En skriftlig rapport är utsänd till nämndens ledamöter, men miljöministern vill säkert kommentera den lite grann. Varsågod.

Anf. 69 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Tack. Det känns bra att vara här. Vi höll vårt sista ministerrådsmöte förra året den 20 december. Det viktigaste resultatet av mötet var den politiska överenskommelsen om att ha med flyget i utsläppshandelssystemet.

På flera punkter hade Sverige önskat att gå längre. Men det var naturligtvis ändå mycket viktigt att 27 medlemsländer kunde ställa sig bakom denna lösning. Den innebär bland annat att år 2012 blir startdatum för samtliga flyg, både inom EU och till och från EU. Den totala tilldelningen till flygsektorn kommer tills vidare att vara 100 procent av medelutsläppen 2004–2006. Där hade Sverige å ena sidan definitivt önskat både en lägre tilldelning och ett annat startår. Å andra sidan är vi medvetna om att vi på den här punkten kan nå förbättringar senare.

En reserv för nya deltagare och flygoperatörer med stor tillväxt etableras, något som vi också länge motsatte oss men accepterade för kompromissens och helhetens skull. Auktionsandelen sattes till 10 procent. Andelen kan sedan komma att höjas från och med 2013. Där hade Sverige egentligen önskat se 100 procents auktionering.

Vi lyckades inte enas kring förslaget om markskyddsdirektiv, därför att flera stora länder inte kunde ställa sig bakom ordförandeskapets förslag. Nu är det oklart när och om förhandlingar återupptas.

Rådsslutsatserna om miljö och hälsa kunde antas utan någon större diskussion. De innehåller också en handlingsplan för miljö och hälsa.

Vi hade också vid decemberrådsmötet en rad övriga frågor, bland annat klimatförhandlingarna i Bali. Kommissionen presenterade dessutom sitt förslag om CO₂-utsläppen från personbilar som vi kommer tillbaka till i dag.

Sedan kan jag bara konstatera att vi vid sidan av rådsmötena har slutförhandlat tre rättsakter i andra behandlingen på miljöområdet under hösten, det marina direktivet, luftkvalitetsdirektivet och förslag om export och import av kemikalier. Vi var särskilt nöjda med resultatet av det marina direktivet, där vi fick gehör för bland annat en skärpning av det direktivets bindande karaktär.

Anf. 70 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Jag hade en fråga om just flyget. Det har varit lite otydligt. Vi har inte vetat tidigare var överenskommelsen skulle landa, därför har det varit svårt att se vilka effekter den skulle få på flygets utsläpp. Men nu när de stora dragen ändå har landat här vore det intressant att höra miljöministerns analys. Hur stor styrande effekt kommer det

här att få på flygets klimatpåverkande utsläpp? Det vore intressant att höra.

Jag hade också en fråga på punkt 6 h, om valar, som togs upp på begäran av den italienska delegationen. Italien lyfte fram frågan och två medlemsstater gav sitt stöd till att man skulle protestera mot Japans valjakt. Min fråga är vad Sverige gjorde i det fallet. Använde man sin röst eller sade man ingenting alls på den punkten? Det tycker vi vore synd.

Anf. 71 WIWI-ANNE JOHANSSON (v):

Min fråga sammanfaller i stora stycken med Per Bolunds. Jag skulle när det gäller flyget och utsläppsrätterna vilja veta hur Sverige agerade och vad man tror att det kommer att betyda i fortsättningen.

Anf. 72 CHRISTINA AXELSSON (s):

Min fråga gäller också flyget. Vi socialdemokrater har flera gånger diskuterat att flyget ska ha en egen bubbla för att på så sätt inte konkurrera med industrin när det gäller det som nu kallas för *carbon leakage*. Jag undrar om ministern eller någon annan lyfte fram den frågeställningen. Eftersom den återkommer i inspelet till rådets vårtoppmöte är det ändå en fråga som diskuteras. Diskuterades den inte när man antog utsläppshandeln för flyget?

Anf. 73 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Det är viktiga frågor. När det gäller Per Bolunds och Wiwi-Anne Johanssons frågor om utsläppshandeln vill jag konstatera att anledningen till att vi så hårt drev önskemålet och kravet att ha 100 procents auktionering just var att det skulle ha fått ännu mer långtgående effekter. Nu kommer vi inte att se lika långtgående effekter för just flygsektorn, och det är också ett skäl till att fortsätta att övervaka vilka effekter det faktiskt blir. Man ska inte alls utesluta att det också kommer att behövas starkare åtgärder som komplement till det som nu har skett.

Däremot vill jag försvara att utsläppshandeln bygger på principen att samla de olika områdena under samma tak. Det är just det som möjliggör de största totala utsläppsminskningarna kombinerat med största möjliga kostnadseffektivitet. Ska vi som helhet ha så stora utsläppsminskningar som vi ska klara ska vi också se till att vi får största möjliga utsläppsminskningar per satsad krona eller per satsad euro. Där är det inte alls en nackdel att till exempel flygsektorn finns med i samma handelssystem och i samma bubbla. Det är tvärtom just det som gör att man får största möjliga samhällsekonomiska effektivitet på sikt och därmed största möjliga klimatförbättring för pengarna. Man kan bara konstatera att inte något europeiskt land har drivit kravet på en egen bubbla för flyget. Den diskussionen har varit utan förutsättningar från början.

Sedan konstaterar jag när det gäller valjakten att Sverige har en linje som vi har framfört mycket tydligt. Vi delar inte uppfattningen att man totalt ska avstå från att också jaga val. Men det ska vara inom ramen för bevarande, och den linjen, fastslagen av riksdagen, kombinerar hållbart nyttjande och bevarande. Precis den linjen har regeringen företrätt i diskussionerna, framför allt inom Internationella valkommissionen. Vid det här tillfället var jag inte längre närvarande vid mötet. Men vår position har gjorts väl känd inom EU.

Då går vi in på information och samråd inför rådsmötet på måndag. Innan vi gör det ska jag säga att miljö- och jordbruksutskottet för ovanlighetens skull inte har samlats för information inför rådsmötet. Det lär bero på att de har prioriterat att åka till Brasilien. Men de låter meddela att de har tagit del av det utsända materialet ordentligt. Det är jag helt säker på att de har.

Vi ska gå in på den blå rådsagendan, där vi först har bidragen från miljørådet till Europeiska rådets vårtoppmöte. Här föreligger ett reviderat utkast som har sänts ut per mejl ganska sent. Det kommer miljöministern säkert att kommentera själv alldeles strax.

Anf. 75 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Miljørådets bidrag består av fem delar. Det är dels klimatförändringar och energi, dels förslag till att stoppa förlusten av biologisk mångfald, dels miljöteknik och innovation, dels hållbar konsumtion och produktion samt slutligen bättre lagstiftning.

Regeringen välkomnar förslaget till slutsatser och att tyngdpunkten läggs på klimatförändringar och energi, som också kommer att bli en av huvudpunkterna på Europeiska rådets möte. Inför miljørådet råder stor enighet om slutsatserna, även om det finns några utestående frågor som framför allt gäller klimat och energi.

Regeringen har arbetat för att Europeiska rådet ska ge en klar och ambitiös tidtabell för när lagstiftningsåtgärderna i klimat- och energipaketet ska antas. Det beror på att det är mycket viktigt ur hela Europas synpunkt att vi lyckas slutföra de viktiga delarna av beslutsfattandet innan vi har det möte i Köpenhamn där vi också ska nå ett internationellt avtal i december 2009. Därför stöder vi ordförandeskapets förslag att en överenskommelse ska nås innan utgången av det här året och att beslut ska fattas tidigt under nästa år, 2009, i samarbete med det nuvarande parlamentet. Det verkar nu som om vi också kommer att kunna få acceptans för kompromissförslaget från ordförandeskapet.

Regeringen stöder de principer som föreslås gälla för klimat- och energipolitiken. Några av de nya medlemsstaterna, >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<, vill lägga till principen om konvergens. Vi har sett det framför allt som en del av sammanhållningspolitiken och inte velat lägga in det i paketet eftersom det skulle riskera att försvaga innehållet.

Det finns en viktig diskussion om läckage av utsläpp genom att företag inte längre kan vara konkurrenskraftiga här i Europa. Det har förstås lett till diskussion, och det skulle i sig vara mycket negativt för klimatet om bättre produktion ur klimatsynpunkt konkurreras ut och i stället ersätts av produktion med högre utsläpp utanför EU. Problemen kommer framför allt att finnas i den energiintensiva industrisektorn, men några länder har också velat peka på andra sektorer, till exempel >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< som har lyft fram energisektorn som helhet.

Nu har ordförandeskapet valt att beakta >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<önskemål, som ju också är i linje med den kompromiss som uppnåddes vid finansministrarnas möte, Ekofinmötet, den 12

februari. Vi har från vår sida gjort klart att vi vill bevaka den energiintensiva industrins förutsättningar inom utsläppshandelssystemet, samtidigt som vi vill att det ska göras utan handelsbegränsande åtgärder. För oss är frihandelsprincipen viktig. Vi vill inte se åtgärder som leder till läckage och därmed större nettoökningar av de globala utsläppen.

Vi hade helst sett att >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<förslaget inte hade tagits med eftersom det omfattar hela kraftindustrin och därmed merparten av den handlande sektorn, men eftersom det har accepterats i finansministrarnas råd lär det bli svårt att motsätta sig förslaget. Vi kommer tillsammans med briterne att försöka hitta en acceptabel lösning och understryka att auktionering är i princip den mest effektiva tilldelningsmetoden.

Regeringen stöder också slutsatserna om utsläppshandelssystemet. Vi stöder tillägg från bland annat >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<om att taket i handelssystemet ska fortsätta att sjunka även bortom 2020, om det inte föregriper de kommande förhandlingarna om direktiven. Vi anser inte att kommissionen ska uppmanas att återigen undersöka möjligheten att utvidga systemet till markanvändning och skogsbruk, som >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<vill. Vi vill hellre att systemet utvidgas med sjö- och landtransporter och att kommissionen i stället borde se på den frågan.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<driver på för att det snabbt ska utvecklas hållbarhetskriterier för alla typer av biomassa för energiändamål. Ordförandeskapet har som kompromiss föreslagit att man ska göra tillägg till biodrivmedel. I det sammanhanget ska man i framtiden kunna överväga kriterier för fasta biobränslen.

Regeringen är självklart generellt positiv till att hållbarhetskriterier ska gälla, men vi anser inte att man i dag med nuvarande utformning av kriterier kan acceptera en snabb utvidgning till andra typer av biobränslen. Det skulle kunna hota användningen av en del av vår råvarubas, som i så fall inte skulle kunna tillgodoräknas när vi uppfyller vårt mål. Det vill vi inte acceptera.

Anf. 76 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Jag återkommer till frågan som kom upp i samband med återrapporteringen om utsläppshandelssystemet och den energiintensiva industrin. Vi tycker inte att regeringen har följt det som framkommer i ståndpunkten, nämligen att man har bevakat intressena. Miljöministern är medveten om att vi har framfört det.

Jag hörde ministern säga vid återrapporteringen att vi inte har sett det effektivaste sättet än. Än så länge har inte utsläppshandelssystemet fått något genomslag. Vad som är det bästa sättet har vi inte sett, men vi hoppas att det blir som miljöministern säger. Det är inte så att vi hoppas att det ska misslyckas. Men nu är läget som det är.

Det är ändå lite vagt att det står att Sverige har ett intresse av att bevaka. Det känns som om man ibland bara sitter och att det inte har kommit något förslag från ett annat land om att utsläppshandeln skulle vara en särskild bubbla för flyget. Men man måste ändå diskutera saker och ting och inte sitta och vänta på förslag från något annat land. Jag hoppas att det inte är det som är innebörden i att bevaka. Man måste verkligen vara proaktiv. Det är av yttersta vikt att den energiintensiva industri vi

har, som är i framkant när det gäller lägre koldioxidutsläpp än andra, verkligen behåller konkurrenskraften. Jag undrar vad ordet bevaka innebär, så att man inte lutar sig tillbaka och väntar på vad det blir.

Min andra fråga handlar om EU:s strategi för hållbar utveckling. Rådet uppmanar kommissionen att medlemsstaterna ska nå målet fram till 2010. Kommer Sverige att nå målet, och vilken strategi finns från svenskt håll att fortsätta att jobba med hållbar utveckling? Vi har inte riktigt sett i skrivelser och propositioner om framtiden hur frågan om hållbar utveckling ska följas upp. Jag tror inte att det ligger på miljöministerns bord utan på statsministerns, men däremot borde ministern vara uppdaterad. Jag har inte fått svar på denna fråga, och jag har ställt den vid många tillfällen. Jag hoppas att vi kan få ett svar på den i dag eftersom rådet ändå anger att man vill nå målen till 2010. Det är inte så långt dit.

Anf. 77 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Vi har samma mål när det gäller utgången av förhandlingarna. Vi hoppas att det ska bli åtminstone 30 procent. Frågan är bara hur man bäst arbetar för att nå målet. Vår syn är att EU redan nu borde planera för en 30-procentig minskning och se hur man kan fördela den mellan länderna och vilka åtgärder som kan vidtas. Det borde vara Sveriges roll att driva på för att EU ska öka sitt arbete och se till att EU självt har möjlighet att uppnå 30 procent. Det är först då man visar att man menar allvar med principen.

Carbon leakage är ett stort problem som man slåss mot i alla EU-länderna, inte minst i Sverige. Vi tycker att det regeringen föreslår är otillräckligt. Vi tror att man på något sätt måste hantera problemet. Det innebär att vissa länder inte har ratificerat Kyotoavtalet och därmed kan konkurrera genom att ta sämre miljö- och klimathänsyn när de producerar sina varor. Vi tror att det är ett verksamt medel att åtminstone börja diskutera och planera för någon form av klimatjusterade införselavgifter för sådana produkter. Vi pratar inte om handel med u-länder utan om handel med Annex 1-länder, det vill säga industrialiserade länder som inte har ratificerat Kyotoavtalet. Vi hörde i diskussionen inför Ekofin att det är först när man tar till hot om verkningsfulla åtgärder som man får en anpassning från andra länder. Jag tror att samma sak gäller på det här området.

När det gäller handel med utsläppsrätter vore det intressant att diskutera att lyfta in andra sektorer. Jag tänker framför allt på fisket, som i dag inte betalar någon som helst skatt på bränslet. I Sverige motsvarar det 300 miljoner kronor per år som fisket subventionernas med. Där skulle en möjlighet vara att lyfta in fiskets koldioxidutsläpp i handeln med utsläppsrätter. Det vore intressant att höra ministerns syn på om det är en möjlig väg framåt.

När det gäller koldioxidavskiljning och kollagring är vi skeptiska till att ha det som en tung post i EU:s klimatpolitik. Vi tycker att man ska fortsätta forskningen på området, men att man inte kan basera klimatpolitiken på ett så tungt sätt som man i dag gör. Därför anser vi att Sverige ska försöka tona ned den delen och inte säga att man stöder EU utan att man tar upp ett globalt ledarskap. Det kommer att ta resurser från andra viktigare områden, till exempel satsningen på förnybar energi.

Jag hade en fråga om kriterier för hållbar produktion av biobränslen. Det är lite otydligt i regeringens text och i miljöministerns redovisning vilka delar av kriterierna som Sverige inte kan acceptera. Det vore bra med ett förtydligande. Vår ståndpunkt är att det vore bra med hållbarhetskriterier även för fasta bränslen. Självklart kan man inte acceptera vilka som helst, men någon form av ett sådant system. Där borde Sverige vara ett stöd.

När det gäller slutsatser rörande biologisk mångfald tycker vi att regeringens linje inte är tillräckligt skarp. Vi vet att Europeiska miljöbyrån anser att de åtgärder som EU har vidtagit på området inte alls är tillräckliga och att EU missat att finansiera sin del av Natura 2000-skyddet. Det borde finnas med något i rådsslutsatserna om att man ska en full implementering av naturskyddsreglerna, till exempel högsta prioritet. Rådet ska markera tydligt på området.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Frågan om biologisk mångfald kommer att komma tillbaka. Det som berör vårtoppmötesinspelen tar vi naturligtvis här.

Anf. 79 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Jag kommer att komma tillbaka till frågan om utsläppshandeln när det gäller klimat- och energipaketet. Jag tänkte utveckla det mer där. Då kan jag också kommentera hur vi hanterar både läckage och den energiintensiva industrin.

När det gäller EU:s strategi för hållbar utveckling är det alldeles självklart att Sverige kommer att både driva frågan på EU-nivå och göra ett ambitiöst genomförande hemma. Däremot står vårt genomförande inte på EU:s dagordning på måndag. Därför kommer jag att återkomma i senare sammanhang till den frågan.

När det gäller Per Bolunds uppfattning att vi ska driva på för att EU ska planera för 30-procentsmålet ser jag det som ett stöd för regeringens uppfattning. Det är hela det upplägg vi nu har, och det är också viktigt ur ordförandeskapssynpunkt. Där har vi från svensk sida en bestämd uppfattning.

Vi är bestämda motståndare till klimatjusterade avgifter för införsel, särskilt från Annex 1-länder. Av princip förespråkar vi frihandel. Det har aldrig visat sig att inskränkningar i frihandel har gynnat de syften man har försökt att uppnå. Det skulle också vara direkt kontraproduktivt i klimatförhandlingarna, både gentemot Annex 1-länder och gentemot utvecklingsländer med snabbt växande ekonomier. I själva verket skulle en sådan differentiering bli ohanterlig. Vi är mycket bestämda motståndare till de propåer som har kommit från till exempel >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<sida.

Vi har inte drivit förslaget att fisket ska in i utsläppshandeln. Vi tycker inte att CCS ska vara en avgörande tung del, men det är en realitet att det kommer att fortsätta att leva vidare, och behöver leva vidare, i EU-arbetet därför att det är så stora utsläpp som kommer från till exempel Kinas snabbt växande andel kolkraft. Kolkraft är också, tyvärr, fortfarande en viktig del i Europas energiförsörjning.

När det gäller hållbarhetskriterierna vill jag vara tydlig med att kommissionens förslag gäller bara biodrivmedel. Vi verkar för att komplet-

tera med hållbarhetskriterier också för andra biobränslen, bland annat fasta bränslen. Däremot har vi inte accepterat >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<förslag, som just skulle hota möjligheten att räkna in en del av vår råvarubas. Det skulle också minska möjligheterna för nästa tekniksteg när det gäller att använda cellulosa som en del av biobränslena och inte minst för biodrivmedel.

Jag delar uppfattningen att det för biologisk mångfald behövs mer omfattande åtgärder. Men det vore också orealistiskt att förvänta sig att Europeiska rådets toppmöte i år ensamt ska lösa frågan.

Anf. 80 CARL B HAMILTON (fp):

Jag tänkte ta upp läckagefrågan. Ska jag göra det nu eller ska jag vänta?

Anf. 81 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Den är kanske lättare att ta upp i samband med utsläppshandeln.

Anf. 82 CARL B HAMILTON (fp):

Jag återkommer till den.

Låt mig bara säga något apropå de klimatrelaterade införselavgifterna. Det är inte bara som miljöministern säger, att det är >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<Det som är den stora risken där är att det tas upp av klimatskeptikerna i amerikansk politik och att det blir en del av den amerikanska presidentvalrörelsen att stå för denna ståndpunkt. Det skulle vara fullständigt kontraproduktivt. Det skulle stödja de krafter i USA som egentligen inte är intresserade av att gå in i en global klimatförhandling. Jag tror att det är otroligt viktigt att européerna inte faller undan för detta och spelar med i den typen av resonemang.

Jag återkommer till flygbubbelresonemanget senare.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

De flesta frågor återkommer under var sin punkt sedan.

Anf. 84 CHRISTINA AXELSSON (s):

En punkt som inte återkommer är hållbar konsumtion och produktion. När man diskuterar den punkten är det viktigt att man tar med en livscykelanalys av det som produceras, så att konsumenten vet vad man ska göra av det som är färdigkonsumerat. När man ska göra handlingsplanerna måste man ta med vad det blir för sopor av produktionen.

Anf. 85 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Jag delar den uppfattningen.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Anf. 87 PER BOLUND (mp):

Jag vill för protokollets skull anmäla avvikande mening med anledning av vår kritik.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Jag befarade det. Tack för förtydligandet.

Det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Jag noterar avvikande mening från mp.

Vi går vidare till punkt 4, Lagstiftningspaketet för klimat och energi. Det är väl bekant för nämndens ledamöter. Jag ska försöka presentera var vi befinner oss för nämndens del i dag.

På rådets bord ligger en riktlinjedebatt. Det är nu de börjar, inte slutar, med frågan på miljørådet. Här i nämnden har vi haft frågan förut inför det senaste energiministermötet i några av de punkter som ingår i paketet. Det är de mest energirelevanta naturligtvis.

Näringsutskottet hade överläggning i delar av paketet den 21 februari. Det var inför energiministermötet, enkelt uttryckt. Miljö- och jordbruksutskottet har begärt och kommer att ha överläggningar om hela paketet, men inte förrän nästa vecka. Därefter kommer vi att referera till det i våra diskussioner här. Nu är det första, men inte sista, gången vi pratar om hela miljödelen av paketet i nämnden. Underlag är utsänt i massor.

Anf. 89 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

På mötet på måndag får vi det första tillfället att föra en debatt i miljørådet om energi- och klimatpaketet. Det blir också första tillfället för oss efter energirådets möte i går att få ett första intryck av hur de europeiska länderna förhåller sig till paketet. Som jag också har nämnt är regeringen mycket angelägen om att nå ett gemensamt beslut innan parlamentet upplöses nästa år. Vi kommer att ställa mycket stora krav på vår förmåga att samarbeta och hitta gemensamma lösningar i Europa.

När det gäller paketet är det mycket högt prioriterat för regeringen att Europeiska unionen nu tar viktiga steg mot en gemensam och stark strategi för att klara klimatutmaningen. Den svenska regeringen har varit och kommer att vara starkt drivande i den processen. Det är en mycket hög ambitionsnivå och tuffa EU-mål som man kom överens om vid vårt toppmöte förra året. Det handlar om att möta det växande klimathotet. Sverige är ledande i världen vad gäller förnybar energi och att minska koldioxidutsläppen i en utvecklad industrination. Vi tänker fortsätta att vara det, och vi kommer att fortsätta att vara det.

Energi- och klimatpaketets inriktning är i linje med regeringens politik, som syftar till att både minska vår klimatpåverkan och öka andelen förnybar energi genom offensiv politik för att förena företagande och miljöhänsyn. Nu analyserar vi innehållet i paketet, både övergripande och särskilt vad gäller målen för svensk del. Det är viktigt att vår utgångspunkt är just 30 procent som inriktning både för EU som helhet och för svensk del. Vi anser också att det är viktigt att vi får en slutlig överenskommelse som tar hänsyn till Sveriges energimix och redan vidtagna åtgärder. Vi ser det senaste året som ett genombrott för klimatpolitiken inom EU. Vi vill att detta också ska vara en del av trovärdigheten när vi driver på för en färdplan för en global klimatöverenskommelse nästa år.

För att förhandlingarna om ett nytt internationellt klimatavtal i Köpenhamn i slutet av nästa år ska bli framgångsrika krävs det att EU snabbt går vidare. Om vi vidtar konkreta åtgärder på hemmaplan kommer vi också att få större kraft att driva på en global överenskommelse. En viktig del av klimatpaketet är tilldelningen av utsläppsrätter, som mins-

kas med 21 procentenheter från 2013 till 2020 räknat på 2005 års utsläppsnivå. Tilldelningen föreslås ske på EU-nivå och med gemensamma kriterier. Genom det skapas gemensamma spelregler och gemensamma konkurrensförutsättningar för Europas företag. För Sverige, som har en stor andel industri inom handelssystemet, är det särskilt viktigt att mycket aktivt bevaka konkurrensförutsättningarna gentemot länder som ännu saknar koldioxidrestriktioner.

De branscher som är särskilt utsatta kan komma att behöva särskilda villkor som en övergångslösning till dess att deras konkurrenter också omfattas av bindande åtaganden för att minska utsläppen. Utsläppen i den handlande sektorn reduceras genom ett system på EU-nivå. Svenska företag får konkurrera med andra EU-företag under ett gemensamt tak.

Jag kan som kommentar säga att det är helt uppenbart att kommissionen än så länge inte har lagt fram färdiga förslag på området. Det viktiga för oss och för den energiintensiva industrin kommer att vara lösningar som gör att man är konkurrenskraftig gentemot sina konkurrenter i samma sektor i andra delar av världen. Det förödande skulle vara om svensk eller europeisk miljöbättre produktion slogs ut av det som är miljösämare på andra håll i världen. Det är de åtgärderna som nu återstår för kommissionen att redovisa. Det är vid det tillfället det avgörs om man klarar konkurrenskraften.

Minskningarna av utsläppen utanför handelssystemet föreslås fördelas på medlemsstaterna i förhållande till bnp per capita. Länder med hög per capita-inkomst får mer långtgående minskningsåtaganden än länder med låg bnp. Det finns naturligtvis en grundläggande rättvisa i att rika stater gör större åtaganden och att främst de nya medlemsstaterna får lindrigare villkor. Men vi kan också konstatera att Sverige sedan 1990 har minskat sina utsläpp i den icke handlande sektorn med 10 procent, medan det inom EU har varit ungefär konstanta utsläpp. Det betyder också att utgångspunkten med 2005 som startår är särskilt tuff för Sverige. Vi analyserar nu vad det ställer för särskilda krav på Sverige.

Ansvarsfördelningen tar inte hänsyn till vare sig redan vidtagna åtgärder eller möjligheter till ytterligare åtgärder eller kostnader. För att EU:s samlade mål ska nås så effektivt som möjligt är det därför viktigt att utrymmet för internationellt samarbete och utsläppshandel blir tillräckligt för att jämna ut kostnadsskillnader mellan länder. Detta är en mycket viktig punkt för Sverige, som vi kommer att driva i flera olika sammanhang.

När det gäller förnybar energi ligger Sverige i särklass högst inom EU med en andel på 40 procent för förnybar energi, jämfört med genomsnittet inom EU på 8 ½ procent. Vi förväntas nu enligt direktivet öka vår andel till 49 procent. När det övergripande målet om förnybar energi nu ska brytas ned är det viktigt att fördelningen sker med hänsyn till olika nationella förutsättningar och utgångspunkter. Vi är nu bland de ledande när det gäller att ta till vara förnybar energi. Vår inriktning är att fortsätta att vara ledande.

Ordförandeskapet har ställt frågor till oss. Man har bland annat frågat om ambitionsnivån. Vår inställning är självklart att ambitionsnivån i paketet är viktig och att den ska leva upp till ambitionen från toppmötet förra året. Men det är också viktigt att konkurrenskraften i Europas ekonomi får stå på flera ben. När energieffektiva och klimatvänliga produkt-

ionsprocesser som ges en ny och växande marknad inom EU växer fram blir det också en möjlighet för Europa att skaffa sig konkurrensförsprång. Den internationella konkurrenssituationen kommer att behöva bevakas mycket noga, och det kommer att vara viktigt för EU som helhet att inte få utsläppsläckage. Jag kommer att understryka vikten av god vilja, tydlighet och enkelhet i den fortsatta processen, så att detta blir överblickbart för länderna.

Energi- och klimatpaketet sänder en mycket tydlig signal om att EU och medlemsstaterna kommer att ta klimatfrågan på stort allvar. Det ger oss också bättre förutsättningar för att klara 30-procentsmålet i samverkan med länder utanför EU.

Vi har också fått frågan om den handlande sektorn och den icke handlande sektorn. Regeringen är i grunden positiv till förslaget om ansvarsfördelning enligt bnp per capita för utsläpp i den icke handlande sektorn. Vi vill däremot titta mer på de klausuler som kommissionen föreslår för att automatiskt fördela ytterligare minskningar mellan medlemsstaterna när vi avtalar om en 30-procentsminskning. Vi vill att de ska vara tillräckligt väl utarbetade, så att de inte i det läget skapar svårigheter för EU att uppfylla sina åtaganden.

Vi tycker att det är bra att fördelningen i utsläppshandeln sker centralt inom EU, och vi tycker att harmoniserade övervakningsregler och ökad auktionering också är i linje med regeringens hållning. I linje med vad såväl FN:s klimatpanel som Sternrapporten och förhandlingarna i Bali säger är det viktigt att utveckla en global omfattning av utsläppshandeln.

Vi menar att det kommer att behövas ett större utrymme för flexibla mekanismer inom både den handlande sektorn och den icke handlande sektorn. Det betyder bland annat möjligheter att investera mer i så kallade CDM-projekt i u-länder. Jag menar också att man när det gäller den icke handlande sektorn bör överväga om det inte också vore bra med en utjämningsmekanism inom EU.

Kommissionens modellberäkningar pekar på att de svenska kostnaderna för minskningar i den övriga sektorn på marginalen är drygt dubbelt så höga som genomsnittskostnaderna inom unionen. Per svensk kommer vi att betala mer än något annat medlemsland när det gäller de åtgärderna. Som helhet skulle det motivera EU:s medlemsländer till mycket större insatser om fördelningen gjordes på absolut mest kostnadseffektiva sätt.

Därför tror vi också att det skulle vara klokt att medlemsstater skulle kunna handla sinsemellan också med utsläppsminskningar i den icke handlande sektorn, det vill säga handla med utsläpp inte bara från industrier och kraftverk, utan också från vägtrafik, bostäder och byggnader. Det skulle till exempel kunna innebära att vi gjorde insatser för utsläppsminskningar i Estland, Bulgarien eller andra europeiska länder som annars kan befaras inte göra tillräckliga insatser. Det skulle samtidigt innebära att Europas möjligheter att uppfylla åtagandena ökade. Det kunde också bli ett motiv för att vara mer drivande internationellt.

Till sist vill jag bara nämna koldioxidavskiljningen, som vi ser som en av många nödvändiga tekniker för att minska klimatpåverkan. Vi har diskuterat eller berört detta tidigare här i dag. När det gäller hållbarhetskriterierna har jag också varit inne på våra ståndpunkter.

Anf. 90 WIWI-ANNE JOHANSSON (v):

Det här är ett ganska stort område. Vi har redan haft en debatt om det i riksdagen, och vi kommer säkert att diskutera det vidare. Om jag glömmer något ber jag att få återkomma.

Vi pratar om 30 procent. Här skriver regeringen att om EU åtar sig en minskning med 30 procent vill man diskutera hur detta ser ut. Jag skulle återigen vilja skicka med ministern att det skulle vara trevligt om regeringen drev på i den frågan och ville öka till 30 procent. Det skulle vi se som väldigt bra.

Ett intressant utspel som miljöministern har gjort och som jag såg på TT innan det kom här handlade om att vi skulle handla med utsläppsätter inom EU. Jag läste en kommentar – jag vet inte om det var en syrlig kommentar i något av bladen i morse – om att vi skulle kunna byta fönster till energifönster i Estland eller något annan baltiskt land och därmed kunna tillgodoräkna oss minskningar för oss i Sverige. Det känns beklagligt och lite grann i linje med hur regeringen har sett på det här att vi inte ska göra så mycket hemma. Det är alltid mer kostnadseffektivt att göra något någon annanstans.

Sverige har ju tidigare valt att gå före när det gäller utsläppsminskningar. Jag ser med oro på att vi inte längre verkar ha det som mål. Jag vill veta hur miljöministern ser på detta med de 30 procenten – vill man driva detta fortsatt inom EU? Är det med energifönster i Baltikum som vi ska minska våra egna utsläpp?

Jag vill bara påpeka att vi i Vänsterpartiet absolut inte är emot CDM-flexibla mekanismer utifrån att vi har ett större mål i Sverige, vilket väl kanske inte är helt okänt. Ministern talar själv om Baliöverenskommelsen. Det 20-procentsmål som svenska regeringen nu tycks acceptera är långt under det man talade om på Bali. Detta är också anledning till oro. Jag undrar också om regeringen kommer att fortsätta inom EU att försöka pruta ned detta med 49 procent förnybar energi i förhandlingar.

När det gäller förnybar energi har vi hållbarhetskriterier. Jag skulle vilja skicka med att vi också skulle vilja se sociala kriterier i det.

Detta var några frågor av många. Det viktigaste är hur man ser på detta, om man vill åka ned till EU och fortsätta pruta, om man vill byta till energifönster i Baltikum och om man vill driva kravet på 30 procents minskning i Sverige och i EU.

Anf. 91 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Jag har några kommentarer och några frågor. Det är svårt att förhålla sig till vad som egentligen är regeringens ståndpunkt här. Det hänvisas ju också till utjämningsmekanismer inom EU. Är regeringens ståndpunkt det som vi har kunnat läsa i en tidningsartikel i dag? Tidigare har man hänvisat till Klimatberedningen, men nu förstår vi att det definitivt inte är regeringens ståndpunkt längre.

Det är också svårt att veta vad man ska förhålla sig till. Regeringen och statsministern har sagt att man verkligen är drivande och att man är först när det gäller 30-procentsmålet och så vidare. Nu står det i handlingarna att detta kanske kan bli vanskligt att tillämpa. Vad är egentligen

regeringens ståndpunkt? Först säger man något, sedan backar man tillbaka, säger något annat och sedan backar man igen. Nu kommer det en tidningsartikel som vi ska förhålla oss till.

Precis som ordföranden sade kommer den här frågan upp igen. Men jag vill ändå föra fram en ståndpunkt som vi har haft hela tiden och som vi kommer att fortsatt följa upp. Det handlar om flyget ska vara en särskild bubbla. Det står vi kvar vid. Sedan får vi återkomma, som ordföranden också påpekade, i nästa vecka i överläggningar med miljö- och jordbruksutskottet. Jag antar att den här frågan kommer upp igen, så att vi inte nu behöver framföra ståndpunkter i alla de frågor där regeringen har ståndpunkter, som vi ju egentligen inte vet vilka de är. De är lite dolda – de förs fram, och sedan backar man. Det är svårt att förhålla sig till detta när man blandar tidningsartiklar och annat.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Det tycker inte jag. Jag ska svara på formfrågan innan jag släpper in miljöministern. Nämnden ska i dag fatta ett mjukt beslut och ta ställning till ett förhandlingsupplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga. Grunden för ställningstagandet ska vara regeringens position som vi har fått ta del av i skrift och det som ministern lägger till muntligt. Det är vad vi har att förhålla oss till. Sedan vet vi från alla möjliga sammanhang och från alla möjliga nämndsammanträden att ledamöterna och ministrarna också läser tidningen. Men det vi rent formellt ska hålla oss till är den kommenterade dagordningen och det som därutöver anförs muntligt här i dag och eventuellt annat material som ska behandlas på rådet.

Precisa, ordagranna ståndpunkter behöver vi inte ha i dag eftersom det inte är något skarpt ståndpunktsbeslut. Det har vi naturligtvis anledning att återkomma till när förhandlingarna i rådet närmar sig skarpare läge. Då har också miljö- och jordbruksutskottet behandlat frågan mer i sak. Där befinner vi oss formellt, så att säga.

Anf. 93 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

När det gäller uppmaningen att Sverige ska vara mer pådrivande i fråga om 30-procentsmålet är det nog svårt att vara mer pådrivande än den svenska regeringen är. Vi har tagit upp den här ståndpunkten i stort sett i alla sammanhang. Vi har envist drivit den under drygt ett års tid. Vi gör det också med sikte på vårt ordförandeskap.

När det gäller diskussionen om att handla med utsläpp vill jag bara konstatera det som är vår ståndpunkt, nämligen att vi dels ska göra mycket på hemmaplan – här siktar vi nu på att ha de lägsta utsläppsnivåerna i Europa 2020; det är att ligga först – dels att vi anser att det är nödvändigt att sluta tänka så nationellt. EU ska hjälpas åt. Ska vi lyckas med att få största möjliga förbättring för klimatet kommer EU-länderna att behöva hjälpas åt. Det är inte finare att göra klimatminskningarna bara i Sverige. Det innebär att vi gör mindre förbättringar än vi annars skulle kunna åstadkomma. Att kritisera denna typ av åtgärder är i praktiken att förespråka att pengarna ska användas mindre effektivt ur klimatsynpunkt.

I frågan om att pruta ned 49-procentsmålet analyserar vi vad målet får för konsekvenser för Sverige, men jag tror att förutsättningarna för att ändra åtagandefördelningen inom EU kommer att vara små.

Frågan om att föra in sociala kriterier diskuteras. Sverige har för egen del varit öppet för det.

2007/08:23
29 februari

De frågor jag har fått om att det skulle vara vanskligt att tillämpa 30-procentsmålet bygger på ett rent missförstånd. Det är i texten helt uppenbart att det handlar om kommissionens förslag till automatik för ett slags mekanism som ska utlösas när 30-procentsmålet ska nås. Vi bedömer att det är vanskligt att få den automatiken att fungera och tycker därför att kommissionen ska utarbeta ett mer konkret förslag just för att EU ska vara förberett för 30-procentsmålet.

När det gäller de upprepade frågorna om flyget i utsläppshandeln ska jag bara påminna om den ståndpunkt som Mona Sahlin hade som miljöminister. Hon brukade uttrycka sig ännu slängigare än jag. Hennes tydliga uppmaning var då att man inte skulle införa ett bubbelbad, som hon kallade det, med olika bubblor för olika utsläpp. Jag har inte uttryckt mig lika slängt, men i princip har jag samma uppfattning.

Anf. 94 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Det är bra att ministern tydligt deklarerar att Sverige har drivit och kommer att driva 30-procentskravet. Låt mig föreslå ministern att man också skriver ned det i den svenska ståndpunkten, som är skriftlig. Som ordföranden så vänligt påpekade är det ju just den skriftliga texten som vi ska ta ställning till. Där står faktiskt inte det som miljöministern nu har sagt. Det är ett starkt önskemål från min sida att man också skriver ned det som man säger.

Att texten om 30-procentsmålet handlar om en automatik som kan vara vansklig att tillämpa är också något som inte är särskilt tydligt för mig. Det vore väl bra om man också skärpte till den texten, så att det framgick tydligare vad man egentligen menar.

I diskussionen om flexibla mekanismer finns skarp kritik mot hur det systemet fungerar i dag. Det finns mycket brister i hur systemet efterlevs och hur det granskas. De projekt som hittills har blivit följden av det har inte fått den effekt som man hade önskat. Vi tycker att det är ganska svårt att gå med på att man ska ge det större tyngd i framtiden så länge som systemet faktiskt inte fungerar. Ska man göra det är det vår bestämda uppfattning att man inte ska göra som vi har uppfattat att regeringen gör, alltså att man minskar de svenska kraven för att föra över åtgärder till andra länder. I stället ska man använda den flexibla mekanismen för att öka de totala kraven på utsläppsminskning. Det är precis detta som diskussionen i Klimatberedningen nu har gällt.

Vi står fast vid ståndpunkten att vi ska använda flexibla mekanismer, men vi ska göra det för att öka det totala åtagandet, den totala minskningen, från Sveriges sida.

När det gäller kolavskiljning och kollagring står vi kvar vid vår ståndpunkt att EU lägger för stor vikt vid det. Det är för mycket resurser som går åt till den åtgärden jämfört med de åtgärder som vi tror är de riktiga lösningarna i framtiden, nämligen effektivisering av energianvändningen och produktion av förnybar energi. Vi tycker att Sverige borde driva den linjen i förhandlingarna.

Dessutom tycker vi att det är viktigt att man avvecklar subventionerna till kol. I dag används CCS-tekniken som ett argument för att man inte behöver vidta snabba åtgärder för avveckling av subventioner till fossila

bränslen. Det är väldigt synd, tycker vi. Det används också som argument för att man ska bygga vidare på kolkraften och bygga ut nya kolkraftverk. Vi tycker att det är helt oacceptabelt.

Det är väldigt svårt att ställa sig bakom regeringens ståndpunkt när det gäller kravet på biodrivmedel. De synpunkter man har är ju så otydliga. Det är väldigt svårt att förstå vad det är man inte vill stödja i fråga om hållbarhetskriterier för förnybara drivmedel. För att vi ska kunna ställa oss bakom det skulle vi behöva ett förtydligande av exakt vilka delar det gäller.

När det gäller förnybara drivmedel vill Sverige inte ställa sig bakom, och man hänvisar till onödiga detaljer. Det är väldigt svårt för oss att ta ställning till vad det egentligen innebär. Det vore bra med ett förtydligande om vad det egentligen är som Sverige har svårt för.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Till Per Bolund och eventuella andra som inte uppfattade det jag sade tidigare vill jag säga att nämnden förhåller sig både till det skriftliga underlaget och till det som framställs muntligt här. Det är därför statsråden kommer hit, och det är därför stenograferna kommer hit. Det ska vara klarlagt att det är detta som ligger till grund för nämndens ställningstagande. Sedan får man därutöver efterlysa vad man vill, förstås.

Anf. 96 CARL B HAMILTON (fp):

Låt mig börja med de 30 procenten. Det är fullständigt glasklart att den svenska regeringen ända sedan det toppmöte vi hade i mars 2007 har arbetat för att EU ska hamna på 30 procent genom den här internationella överenskommelsen. Det är fullständigt klart, och jag förstår inte riktigt varför ni ifrågasätter det här. Miljöministern har tidigare sagt, och jag upprepar det, att det är Sveriges mål att man inom Europeiska unionen ska landa på 30 procent.

Sedan har jag en synpunkt beträffande detta med läckage som avviker från ministerns. Den är följande. Jag har framfört den och också fått gehör för den i Klimatberedningen. Man ska inte sätta upp att det är ett antal branscher som ska ha undantag eller befrias. Det är inte på det sättet konkurrensen sker. Konkurrensen sker med produkter. Man ska göra en lista över produkter.

Låt oss titta på stålindustrin. Det var inte i går jag såg på detta, men jag gjorde det för några år sedan. Då kunde en stålindustri ha grovt räknat 700 produkter. Det är inte så att man konkurrerar med Kina eller Indien med 700 produkter. I själva verket är det sannolikt så att svensk stålindustri konkurrerar med de länder som är utanför med väldigt få produkter.

Man måste gå på en lista över produkter och inte på en över branscher, annars får branscherna alldeles för många undantag och gratis utsläppsrätter. Det finns ju sådana listor. Det finns i industristatistiken och i handelsstatistiken. Man behöver inte uppfinna hjulet på nytt. Det är det som man ska titta på. Då kommer man att behöva göra betydligt färre undantag. Stålindustrin och andra branscher som har de här grova karaktéristika att vara energiintensiva vill självfallet ha så stora undantag och så stora förmåner som möjligt, men det ska vi inte erbjuda mer än för dem som faktiskt är starkt konkurrensutsatta.

Det finns ett antal exempel från historien på denna typ av situationer som empiriskt stöder ungefär det jag säger.

Jag tycker att det miljöministern säger om att kunna handla med den icke handlande sektorns utsläpp inom Europeiska unionen är mycket bra. Det handlar om precis detta att få ned kostnaden per reducerat ton koldioxid. Där får man bestämma sig. Vill man få en maximal reduktion av koldioxiden, eller vill man någonting annat? Vill man verkligen fokusera på klimatmålet ska man se till att man använder pengarna så effektivt som möjligt. Gör man inte det får man inte så stora utsläpp som man annars skulle kunna få.

Samma sak gäller beträffande de sociala kriterierna. Jag tycker inte att man ska ha det. Det öppnar för godtycklighet. Det vet vi. Det som är socialt acceptabelt för den ene är inte det för den andre. Då kommer man också bort från detta att fokusera på vad som är viktigast. Är det koldioxiden, eller är det någonting annat? För mig står klimatfrågan i fokus för klimatpolitiken. Sedan finns det andra problem som man ska lösa via ILO till exempel. Man ska inte lösa arbetsmiljöproblem till exempel genom klimatpolitiken. Dem ska man lösa genom till exempel ILO.

Man ska inte ha någon särskild bubbla för flyget, men genom att flygets utsläpp sker på hög höjd och genom att de har en del andra egenskaper blir effekten av ett utsläpp på hög höjd från flyget tre gånger så stor som det som sker vid markytan. Det talar snarare för att man har en multipel så att man ska multiplicera det med tre varje gång. Det är en linje som Sverige mycket väl skulle kunna föra fram. Det skulle möjligen komplicera det hela, och vi får vara glada att vi har kommit så långt som vi har gjort, men det är den vägen som man ska gå i stället för att ha några nya bubblor.

Anf. 97 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Jag får väl ta det som ett slags beröm att regeringens verkliga ståndpunkter är så starka att för att verkligen kunna hitta argument måste man ta sats mot linjer som regeringen inte företräder. Jag vill bara påpeka att de 30 procenten inte står på EU-mötets dagordning. Det finns inget som helst tvivel om den svenska positionen, men att vi inte har skrivit den i de skriftliga underlagen beror på att det inte är någon beslutsfråga på rådsmötet. Däremot är utgångspunkten för många av de krav vi driver just att det 30-procentsmålet ska nås.

När det gäller de flexibla mekanismerna delar jag Per Bolunds uppfattning att man behöver reformera mycket av systemet. Men jag konstaterar samtidigt att om det är någonting som u-länderna efterfrågar och som försvagar EU:s förhandlingsposition är det att man inte är mycket mer långtgående i att göra insatser i de flexibla mekanismerna.

Det betyder konkret att svenska företag kan investera i till exempel Indien, där jag var nyligen, som Volvo gör i vindkraft eller att den svenska staten kan investera i bioenergi där och därigenom uppnå utsläppsminskningar som annars inte hade skett.

Som jag sade driver vi här i Sverige linjen att Sverige ska sikta på lägre utsläppsnivåer än något annat land i EU. På den punkten finns det ingen tvekan. Om man därutöver hävdar att det är viktigt att alla utsläpp inom det nationella målet görs i Sverige är det samma sak som att förespråka att pengarna ska användas så att de ger mindre klimatförbättringar

än vad de annars kunde ha gjort. Det är en ohållbar ståndpunkt. Ska vi klara utsläppsminskningar i den omfattning vi talar om är det en utmaning för hela Europa, och då ska vi vara med fullt ut och hjälpa andra EU-stater att också nå det totala åtagandet.

Sverige har under lång tid motarbetat subventioner när det gäller kolavskiljning och kollagring. Det är alldeles uppenbart att de resurser som förnybarhetsdirektivet lyckas åstadkomma långt överstiger vad som kan komma att satsas på koldioxidlagring. Det är i själva verket så att det inte finns några som helst reella resurser avsatta till koldioxidlagringen ännu så länge. Där är det ett stort försteg för de förnybara energikällorna.

Det nuvarande förslaget till direktiv för förnybara drivmedel missgynnar biodrivmedel från skogen. Det är framför allt >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<och >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<som har önskat gynna biodrivmedel från jordbruket. Vi tycker att det förslaget inte är tillräckligt tydligt och långtgående när det gäller krav på hållbar produktion. Vi tycker att det innehåller en detaljerad standard för diesel där man har lagt in många parametrar för att styra. Det är kontroversiellt och hör inte hemma i den här typen av direktiv. Det är de svenska ståndpunkterna.

Till sist vill jag kommentera Carl B Hamiltons synpunkter på läckaget. Jag ska självfallet ta till mig de synpunkterna även om det också skulle kunna riskera att bli ett väldigt omfattande regelverk. Det Sverige ännu så länge har drivit är helt enkelt att man ska ha någon form av sektoriell benchmarking som alternativ innan man har auktionering fullt ut. Auktionering kommer att införas stegvis och, enligt kommissionens förslag, vara fullständig 2020, men det är först i ett senare skede som vi kommer in på diskussioner om hur detta i detalj ska utformas.

Tanken att lägga en multipel till flygets utsläpp i utsläppshandeln är en fråga som vi också har diskuterat. Jag har varit intresserad av den men hittills fått beskedet av mina experter att de vetenskapliga beläggen inte är tillräckligt starka för att vi ska kunna driva det på allvar i EU. Men det är självfallet en fråga som vi ska återkomma till och se om det finns möjlighet att driva den.

Anf. 98 PER BOLUND (mp):

Jag välkomnar miljöministerns acceptans för tanken på en multipel för flyget. Det är någonting som vi i Miljöpartiet har framfört tidigare som ett alternativ till att ha en separat bubbla för flyget. Det vi tycker är oacceptabelt är just den situation som har uppstått nu där flyget inte betalar tillnärmelsevis för den klimatpåverkan som man har. Styreffekten på flyget av det system vi nu har infört kommer att bli alldeles för låg, som miljöministern också sade. Jag välkomnar ett fortsatt tänkande på att ha någon form av multipel för flygverksamheten. Forskningen går snabbt framåt, så det kommer nog snart att vara möjligt att göra det.

När det gäller koldioxidlagring jämfört med andra satsningar är det inte satt några summor på det än så länge, som miljöministern sade, men det kommer. Vi är väldigt oroliga för att det kommer att stjäla offentliga resurser från andra och mer angelägna områden. Vi tycker att Sveriges linje borde vara densamma som Europeiska miljöbyråns, nämligen att så lite offentliga medel som det bara är möjligt ska gå till koldioxidlagring. Är det så att industrin är intresserad av den tekniken kan man faktiskt

finansiera den själv med hjälp av de ganska stora vinster som nu finns inom energisektorn. Vi tycker att EU:s budget bör användas till viktigare ändamål, framför allt effektivisering och förnybar energi.

2007/08:23
29 februari

Anf. 99 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Jag kan bara konstatera att det som nu diskuteras i miljørådet inte innebär några resurser till CCS. Det direktiv vi faktiskt kommer att diskutera är förnybarhetsdirektivet, och det ger tvärtom omfattande resurser till de förnybara energikällorna.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga men noterar dessvärre avvikande mening från mp och v, och s i delen om utsläppshandel. Det framgår av de stenografiska uppteckningar vilka delar detta gäller. Det kan man hitta när man läser där.

Vi går vidare till punkt 5, Utsläppsnormer för nya personbilar med mera. Även detta är en riktlinjedebatt men om ett detaljerat förslag. Vi får lyssna på miljöministern och se vad vi ska göra tekniskt. Frågan har varit i nämnden på ett strategistadium. Det var i juni förra året. Miljö- och jordbruksutskottet har också begärt att få ha överläggningar i saken men inte riktigt bestämt sig för när de ska ha det. Vi får återkomma därefter.

Anf. 101 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

På miljørådet i juni 2007 antogs ett bindande EU-mål på 120 gram koldioxid per kilometer i genomsnitt för den nya fordonsparken till 2012. Det målet gäller alltså och är bindande. Nu handlar diskussionen om hur målet ska uppnås. Det är också klart att det ska uppnås genom ett integrerat tillvägagångssätt där 130 gram koldioxid per kilometer ska nås med förbättrad fordonsteknik och en ytterligare minskning på 10 gram koldioxid per kilometer ska nås med andra tekniska förbättringar och genom att använda biodrivmedel.

Enligt rådets slutsatser ska målet utformas så att obefogade konkurrenssnedvridningar mellan biltillverkarna undviks. Den 19 december 2007 lämnade kommission sitt förslag till en reglering av hur biltillverkarnas mål ska uppnås. Det nämnde jag tidigare.

Det slovenska ordförandeskapet har initierat en politisk debatt på rådsmötet om kommissionens förslag uppfyller rådets slutsatser från juni 2007. Jag konstaterar att regeringen ser positivt på förslaget att målet på 130 gram koldioxid per kilometer ska nås med hjälp av en gränsvärdeskurva. Lutningen på gränsvärdeskurvan och bilens vikt ger varje ny bil ett specifikt utsläppsmål. Biltillverkare som överskrider sitt specifika utsläppsmål beläggs med en straffavgift.

Lutningen på kurvan kommer inte direkt att påverka det totala målet på 130 gram koldioxid per kilometer. Det är alltså inte så att till exempel en brantare lutning skulle ge större utsläppsminskningar, utan det bestämmer helt enkelt bördefördelningen mellan biltillverkarna. En plattare lutning skulle helt enkelt innebära att de små bilarna undantas från utsläppsminskningar. Vi har också av miljöskäl tyckt att det är viktigt att utsläppsminskningar sker i alla olika storleksklasser på bilarna. Vi anser

nog att den föreslagna lutningen skulle kunna utgöra grunden för en kompromiss mellan tillverkare av tunga och lätta personbilar.

Men regeringen gör också bedömningen att lutningen på gränsvärdeskurvan kommer att bli en knäckfråga i de kommande EU-förhandlingarna. På rådsmötet kommer regeringen därför att argumentera för en något brantare lutning för att väga upp de medlemsländer som argumenterar för en mer platt eller horisontell lutning. En annan knäckfråga kommer att bli frågan om straffavgifterna som hänger ihop med gränsvärdesfrågan. Där har regeringen varit beredd att stödja kommissionens förslag.

Anf. 102 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Till att börja med vill jag bestämt vända mig emot regeringens strategi att av förhandlingstekniska skäl argumentera för brantare kurva. Vi tycker att man framför allt ska ta hänsyn till klimatet och de förbättringar som behöver göras inom bilparken och inte framför allt till den svenska industrin och till hur andra länder möjligen kommer att förhandla. Det har vi självfallet svårt att ställa oss bakom.

Vi tycker att 130-gramskravet är för lågt satt. Tidigare var det ett 120-gramskrav, 120 gram per kilometer, som gällde. Vi har svårt att se varför man skulle gå bort från det när teknikutvecklingen inom fordonsindustrin snarare har gått snabbt framåt än att det har funnits några skäl att urlaka det kravet.

Vi tycker också att det är väldigt viktigt att man redan nu tar fram krav och kriterier för utsläppen längre fram i tiden. Vi anser att regeringen bör driva ett mål för 2020 som förslagsvis ligger på 80 gram per kilometer. Det är också något som har framförts av Klimatberedningen. Så vi tycker att det finns starka skäl att gå fram med det redan nu, just för att ge det som industrin efterfrågar, långsiktiga spelregler så man vet vad som kommer att gälla framöver.

Jag har också noterat att Kristdemokraterna har med det i sitt program för koldioxidutsläpp. Så det verkar som att det finns en acceptans även inom alliansregeringen för ett sådant tänkande. Jag hoppas att miljöministern kan ta till sig det.

Frågan om straffsystemet är också väldigt viktig. Vi vet att effekten avgörs mycket av vilka straff man har. Då tycker vi att kommissionens förslag inte är tillräckligt skarpt som det är i dag. Man borde ha ett tydligare straffsystem. Jag tycker också att regeringen borde kunna fundera över om man skulle ha någon form av system där man tar ut en avgift av dem som ligger över gränsvärdet och samtidigt ger en bonus till dem som ligger under gränsvärdet för att få en ännu snabbare omställning av bilparken, ännu snabbare minskningar.

Frågan är också om man i stället för att bara ha ett rent koldioxidkrav skulle kunna fundera på ett energieffektivitetskrav. Det är viktigt att även fordon som drivs med förnybara drivmedel eller med ren eldrift effektiviseras hela tiden. Det skulle kunna vara ett sätt att komplettera EU-kraven och göra dem mer tydliga för alla former av fordon.

Anf. 103 WIWI-ANNE JOHANSSON (v):

Fru ordförande! Det var mycket kurvor, branta kurvor och platta kurvor. Jag vet inte riktigt hur en platt kurva ser ut, men jag tror att det är det

som jag tänker förorda och hoppas att ministern i stället skulle kunna ha med sig som krav. Jag är en av dem som har suttit i Klimatberedningen. Sju partier kom överens om ett tuffare mål än det som miljöministern tycker att Sverige ska ha, nämligen 120 gram till 2012.

Vi har också kommit fram till ett mål 2020 som det bekymrar mig att miljöministern och regeringen inte vill ha. Jag tror att det är väldigt bra för bilindustrin att man har långsiktiga spelregler. Där var vi så försiktiga för att vi skulle komma överens i Klimatberedningen att vi sade om 2020 att det skulle skärpas i steg ned till en nivå som understiger 95 gram. Jag skulle kunna gå längre än så, men jag nöjer mig med det som vi alla parlamentariska partier är överens om.

Jag tror också att man bör skärpa straffsystemet så att det ska kosta att inte göra det man ska göra och också ha ett krav på energieffektivisering.

Anf. 104 CARINA OHLSSON (s):

Jag återkommer också till långsiktigheten. Vi tycker att det är viktigt att man tar upp det och att man ser längre än till 2012. Det handlar om att man har den diskussionen med bilindustrin för att skapa de långsiktiga spelreglerna.

I återrapporten står det att någon medlemsstat har understrukt långsiktigheten. Det skulle vara intressant att få höra vilken medlemsstat det var. Då kan man diskutera med den medlemsstaten om var man skulle kunna lägga sig. Vi har hört vid ett flertal tillfällen att ministrarna säger att det är bra att ha ett öppet mandat. Det skulle vi kanske kunna tänka oss till och med så här långt i det första läget, i alla fall att man spelar in frågan om långsiktigheten och ser vad den inte namngivna medlemsstaten tycker och om det finns några andra som kan tänka sig att titta på 2020 för att komma tillbaka med det hit och fortsatt diskutera det.

Anf. 105 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Jag vill först säga som en kommentar till Per Bolunds ståndpunkt när det gäller att vara emot att förespråka en brantare lutning att ståndpunkten är obegriplig. Den är precis lika värdefull ur klimatsynpunkt men innebär dessutom att man utsätter hela bilparken, alla kategorier av storlekar, för press att minska sina utsläpp. Regeringens uppfattning är klar. Vi kommer att driva detta.

När det gäller 120-gramskravet konstaterar jag att det är precis 120-gramsmålet som EU har satt upp och som ska nås. Det beslutet är taget. Det är inte det som diskuteras vid det här tillfället. Därmed driver den svenska regeringen den position som partierna som jag har uppfattat det här hemma har haft.

Vi är självklart positiva till att också sätta ett långsiktigt mål, men det är inte det som står på dagordningen nu på måndag. Jag menar att det är viktigt att sätta sådana mål så att det inte i praktiken innebär för lågt satta krav om vi skulle se kommande teknikgenombrott.

Vi pratar om en rätt lång tid. Det skulle under den tiden mycket väl kunna komma tekniska genombrott till exempel när det gäller elbilar. Det skulle totalt förskjuta nivån för vad som vore rimliga krav att ställa. Därför samarbetar vi gärna med andra länder i denna fråga. Den kommer

också att bli aktuell framöver när det gäller att inte ha för låga ambitioner när målen ska sättas.

Vi delar inte uppfattningen att det skulle vara en högre straffavgift. Det kommer att vara nog tufft att få EU att ta detta krav.

När det gäller energieffektiviteten vill jag bara konstatera att det är följden av de koldioxidkrav vi sätter. Det gäller särskilt i nästa steg när vi också sätter upp de långsiktiga målen att det kommer att skärpa kraven på energieffektivitet.

Bara som en information ska jag säga att överskrida målet med 1 gram koldioxid för Volvos del skulle kosta ½ miljard kronor. Så det är kännbara straffavgifter som har föreslagits. Jag noterar att oppositionen som gång på gång säger att man vill ta sådana hänsyn till industrins krav ändå driver på för ännu högre straffavgifter.

Anf. 106 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag skulle vilja ställa en teknisk fråga i det här. Det står att regeringen saknar en förklaring till hur koldioxidutsläppen från bilar som kan certifieras på två drivmedel ska beräknas. Jag undrar om regeringens avsaknad av denna förklaring har fått något mer ljus sedan detta dokument spreds och om man har börjat titta på det här. För det händer ju väldigt mycket med bilarna nu. Man kan inte räkna som om alla körs på fossila bränslen. Därför är min fråga om man har kommit någon vart med den här punkten.

Anf. 107 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Uppenbarligen behövs det lite förtydliganden från min sida. Självklart är lutningen inte den enda lösningen för att minska koldioxidutsläppen. Det är lutningen och kurvan kopplat till de totala målen som är intressant. Genom att Sverige skulle kunna avstå från att föra fram krav på en brantare lutning har vi också en möjlighet att påverka det slutgiltiga målet.

Jag håller inte alls med miljöministern om att Sverige driver samma linje som gällde förut. Det som gällde förut var 120 gram inom själva bilen. Nu säger man 130 gram och 10 gram på andra åtgärder. Man skulle kunna komma ned till 110 gram i stället genom att ha kvar det tidigare målet för bilen och dessutom föra till ytterligare 10 gram. Från vår synvinkel är det självklart att man måste gå så långt som det bara är möjligt för att effektivisera bilparken. Där tycker vi inte att regeringen gör tillräckligt.

Ministern säger att långsiktiga mål inte ligger på dagordningen. Men uppenbarligen är det flera länder som har föreslagit långsiktiga mål. Då hamnar det på dagordningen. Jag skulle vilja uppmuntra miljöministern att påverka dagordningen på ministermötena. Det går faktiskt att föra upp frågor. Jag tycker att det signalerar en lite passiv hållning att man säger att det inte är på dagordningen och därför kan man inte diskutera det.

I och med att fler länder, bland annat Danmark och Nederländerna, har föreslagit långsiktiga mål kommer det att hamna på dagordningen. Då är det väldigt viktigt vad Sverige intar för ställning i den frågan. Vi anser det självklart att Sverige stöder de kraven och den linjen.

När det gäller straffavgifterna säger miljöministern att ett gram skulle motsvara ½ miljard för Volvo. Men det intressanta är ju inte vad det blir

för företaget. Vi vet att de kommer att föra det vidare till sina kunder. Det intressanta är vad kostnaden blir per bil. Kostnaden per bil kommer att bli marginell med de straffavgifter som EU har föreslagit. Det kommer inte att få en särskilt styrande effekt, tyvärr. Det är det som vi beklagar. Vi tycker att det borde vara en straffavgift som faktiskt får en effekt på konsumenten.

Anf. 108 WIWI-ANNE JOHANSSON (v):

Jag noterar också att det har skett en glidning när det gäller 120-gramsmålet till 130 och sedan andra åtgärder för att nå det. Det som jag tycker är viktigast och det som jag har absolut svårast att förstå är att man inte vill ha ett mål till 2020, att man inte vill ha ett långsiktigt mål med motiveringen att teknikutvecklingen är så snabb att vi kanske skulle ha satt ett för lågt mål.

Jag menar att ett mål under 95 gram, helst 80 gram, till 2020 är bättre än att inte ha något mål och inga riktlinjer alls till 2020. Jag hoppas att miljöministern skulle kunna tänka om i det fallet.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Jag vill fråga v och mp om jag ska uppfatta syrahalten i inläggen som möjliga avvikande meningar så småningom. Ja.

Anf. 110 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Det handlar om långsiktigheten. Per Bolund nämnde det också. Det står inte på dagordningen, men när man tittar på återrapporten ser man att det är andra medlemsstater som tar upp frågor även om de inte står på dagordningen. Det var det som jag hänvisade till.

Jag tror inte att ministern svarade på vilket land det var. Per Bolund nämnde Danmark och Holland. Var det något av de länderna som tog upp det, eller finns det fler länder som kan tänka sig att diskutera långsiktigheten?

Långsiktiga spelregler är ju väldigt viktigt både för vår bilindustri och för klimatet för att man ska kunna nå ett mål. Jag tycker att även om det inte står på dagordningen kan man diskutera det vid sidan om. Om andra uppfattar sig kunna göra det borde Sverige kunna göra det också.

Anf. 111 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Jag ska börja med att konstatera att när det gäller de stora linjerna i klimatpolitiken är i själva verket stödet så tydligt så att man är tvungen att missförstå linjen för att riktigt kunna ifrågasätta den. Däremot ökar syrahalten när vi kommer ned på de riktiga gramnivåerna.

Miljöeffekten blir störst på lång sikt om vi har en rättvis lutning på gränsvärdeskurvan. Det är därför Sverige kommer att fortsätta att förespråka den linje som jag har tydliggjort här.

Målet på 120 gram som helhet sattes redan juni 2007. Det har redovisats här tidigare. Det har inte skett någon glidning i den svenska uppfattningen. Den har gällt hela tiden. Det är också, som sagt var, fastställt på EU-nivå. Så det är inte nu uppe till diskussion.

Det är helt klart att Sverige stöder att ett långsiktigt mål ska utarbetas, men vi anser också att det vore för tidigt att precisera det gränsvärdet nu.

Det är precis av det skäl jag säger. Det skulle ge sämre förutsättningar att analysera hur målet ska nås och därmed skapa större osäkerhet för industrin. Det skulle också riskera att inte ta hänsyn till de faktiska tekniska genombrott som kan ske.

De länder som har förespråkat det är Danmark och Holland. Det speglar naturligtvis också att de själva inte har någon bilindustri och därmed är lite längre bortifrån de verkliga förutsättningarna.

En högre straffavgift eller bonus skulle ytterligare snedvrider konkurrensen. Vi har en bestämd uppfattning på den här punkten, nämligen att det här är rätt nivå. Det sägs i de allmänna inläggen att det ska vara stor hänsyn till industrin men inte när vi kommer till de verkliga förslagen. Med det tror jag att jag har besvarat de frågor som jag har fått.

Förlåt! Christina Axelsson hade en fråga om de regler som gäller *flexifuel*-kraven där man senare ska ange till exempel kraven för vilken blandning som tillåts. Det är förslag som kommer att klargöras 2009. Det är den tidsplan som gäller från kommissionen.

Anf. 112 PER BOLUND (mp):

Jag måste reagera på påhoppet om att vi inte skulle tycka att industrin är värd att försvara. Vi tror snarare tvärtom att det är viktigt att Sveriges industri får tydliga anvisningar om att ökad effektivitet är ett grundkrav för att man ska kunna konkurrera i framtiden.

Vi är helt säkra på att om inte svensk bilindustri anpassar sig till de krav som kommer att gälla på marknaden framöver är det snarare en otjänst än en tjänst som regeringen gör för industrin. Det är där frågan står. Det är inte så att vi är mer industrifientliga än regeringen.

Anf. 113 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Jag kan bara konstatera, som framgick, att vi har fastställt ett klart mål. Vi håller fast vid det och ändrar inte spelreglerna under spelets gång. Vi förespråkar också att ett långsiktigt mål ska sättas. Men gränsvärdet ska fastställas när det finns grund för att göra det.

Vi får om några år jämföra hur mycket bränsleeffektivisering vi har åstadkommit jämfört med de år när den nu klagande oppositionen hade ansvaret. Det var då vi nådde bottennivåerna i Europatabellen.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga men noterar avvikande meningar från v och mp.

Vi går vidare till punkt 6, Förberedelse av det nionde ordinarie mötet i partskonferensen för konventionen om biologisk mångfald med mera. Den frågan har varit i nämnden förut på ett mycket tidigare stadium. Det var den 20 juni förra året då det fanns majoritet för regeringens då angivna ståndpunkt, eller om det kan ha varit förhandlingsupplägg. Hursomhelst är underlag utsänt.

Anf. 115 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Den viktigaste övergripande frågan för oss är att stärka och nyttja alla de möjligheter till samverkan som finns mellan klimatarbetet och arbetet

för biologisk mångfald. Riokonventionerna kan underlätta en sådan samordning framöver, och den möjligheten vill vi ta till vara.

Det vetenskapliga underlaget för arbetet med konventionen om biologisk mångfald och andra naturvårdskonventioner behöver förbättras. Därför vill vi ta tillfället i akt vid CBD:s partsmöte och stötta arbetet med en fastare struktur för bedömningar av ekosystemtjänster och deras betydelse för välfärden.

Vi är övertygade om att det över huvud taget skulle vara viktigt att de internationella organen och processerna tydligare arbetar in ekosystemperspektivet i sin verksamhet. Vi kommer aktivt att stödja arbetet med att följa upp och vidareutveckla FN-projektet Millennium Ecosystem Assessment. Vårt syfte är att sätta fokus på ekosystemtjänsterna i diskussionerna om sambandet mellan vetenskap och politik.

En annan angelägen fråga vid partsmötet blir att lägga fast en tidsplan för arbetet med en internationell regim för fördelningen av nytta vid användningen av genetiska resurser så att regimen kan beslutas senast år 2010. Vi har tyckt att det är mycket bra att samtliga parter har ställt sig bakom det förhandlingsunderlag som arbetades fram i Genève i januari.

Vi är öppna för bindande krav på åtgärder för att stärka efterlevnaden av andra länders reglering av tillträde till genetiska resurser förutsatt att det också blir klarhet i bestämmelsernas innehåll och om rättssäkerheten kan tillgodoses.

Att nyttofördelningen fungerar är viktigt inte minst för att ge drivkrafter att bevara naturens rikedomar för framtiden. Det skulle vara en mer omedelbar betydelse om fattiga länder har resurser att genomföra de åtgärder som beslutas inom ramen för konventionen om biologisk mångfald.

Regeringen har noterat att det finns starka viljor inte minst inom EU och en uttalad önskan att förnya finansieringsmekanismerna. I vår strategi för multilateralt utvecklingssamarbete är vi tydliga med att Sverige ska utgå från de mottagande ländernas behov och prioriteringar och att miljöaspekter ska integreras i utvecklingssamarbetet. Därför motarbetar vi öronmärkning av biståndsmedel och varje försök att från givarnas sida styra samarbetsländernas arbete för biologisk mångfald.

Det är också skälen till varför vi är tveksamma till >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<förslag om en fond för skyddade områden som kommer att lanseras vid partsmötet. Vi är inte heller beredda att ställa oss bakom krav på ökad finansiering inom ramen för den mer allmänna strategi för mobilisering av resurser som ska beslutas på partsmötet.

Jag bedömer att vi i de frågorna har en klar majoritet av EU-länderna med oss. Det gäller >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<som framför allt är skeptiska till >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<föreslagna fond. Däremot är vi beredda att bejaka ordförandens förslag som leder till att den ändå blir en diskussion om ett sådant fondförslag.

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Vad gäller bakgrunden var det inför rådsslutssatser i juni som nämnden tog upp frågan. Det var jag själv som tvekade, eftersom det onekli-

2007/08:23

29 februari

gen var ett tag sedan. Sedan dess lär det ha kommit ny vetenskaplig information. Därför blir det ett ständpunktsbeslut även i dag.

Anf. 117 WIWI-ANNE JOHANSSON (v):

Jag skulle vilja veta lite mer. Det finns inget syre i denna fråga. Den är väldigt sockrad. Jag vill veta om det är biståndsmedel som man absolut menar om man ska gå med på >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<förslag. I så fall har jag missat det.

Jag undrar vari toppstyrningen ligger. Det finns någonting väldigt attraktivt i att vi ska vara med och bidra till att bevara den biologiska mångfalden på ett globalt plan. Regeringen säger att man vill göra väldigt mycket globalt. Jag förstår därför inte riktigt inställningen. Det var väldigt mycket socker i den.

Anf. 118 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Man kan i och för sig läsa det >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<förslaget som att det är öppet. Vi har tillsammans med många av EU-länderna ändå befarat att det är den tolkningen det skulle få.

Vi är beredda till en diskussion. Då får också >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<möjlighet att klargöra vad man menar med förslaget. Det är som framgått inte så att vi utesluter att finansieringslösningar ska nås. Tvärtom är det angeläget. Men de ska inte vara så att vi ytterligare binder eller öronmärker bistånd.

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ständpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 7 som också är en beslutspunkt, Förberedelse av fjärde mötet angående Cartagenaprotokollet med mera. Den frågan har också varit förut i nämnden. Det var i diskussionsform i juni förra året. Nu är det slutsatsantagande, vartill underlag är utsänt. Varsågod, miljöministern.

Anf. 120 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Viktigast är att partsmötet fattar beslut om en internationell ansvarsordning för skador på den biologiska mångfalden som kan orsakas av genetiskt modifierade organismer.

EU har varit mycket aktivt i förberedelserna för ett sådant beslut. Vi vill att de reglerna i ett första steg ska utformas som en utförlig modell-lagstiftning eller riktlinje. I ett andra steg tycker vi att parterna kan komma överens om ett folkrättsligt bindande instrument om erfarenheten visar att det finns behov av ett sådant.

Vi tror att det tillvägagångssättet skulle ha bästa möjlighet att få bred uppslutning kring reglerna, och regeringen stöder därför den linjen.

Anf. 121 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ständpunkt även i detta ärende. Det var den sista beslutspunkten.

Vi har sedan punkt 8, Övriga frågor. Där finns dels de som redan står på papperet, dels tre nytillkomna. Det är en på franskt initiativ om GMO, ny punkt e. Ordförandeskapet som informerar om invaderande främmande arter, vad det nu kan vara för spännande, ny punkt f. Punkt g gäller Albufeirakonventionen, på spanskt och portugisiskt initiativ. Det lär också vara en lunchdiskussion på gång om klimat- och energipaketet, men den frågan är onekligen berörd.

Detta är precis som vanligt information och inget vi ska besluta om. Underlag är utsänt. Vill miljöministern säga något om övriga frågor är han välkommen.

Anf. 122 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Jag har inga kommentarer men svarar på frågor om de finns.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att vi inte har några sådana. Vi tackar för informationen under punkt 8, Övriga frågor.

Kvar på miljöministeragendan står rent formellt godkännande av A-punktslistan. Vi fattade ett sådant formellt beslut redan när vi behandlade Ekofin.

Finns det någon särskild miljö-A-punkt som miljöministern vill säga någonting om? Det finns det inte. Då behöver vi inte fatta ett sådant beslut igen utan lämnar den punkten.

Vi är då klara med rådsagendan för ministerrådsmötet. Är det någonting annat som miljöministern vill ta upp innan vi skiljs åt? Det är det inte. Vi tackar för i dag och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

Anf. 124 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Tack ska ni ha, och trevlig helg!

Innehållsförteckning

1 § Ekofin	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 SONIA KARLSSON (s)	2
Anf. 5 ULF HOLM (mp).....	2
Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (m)	3
Anf. 7 CARINA OHLSSON (s).....	3
Anf. 8 LEIF PAGROTSKY (s).....	4
Anf. 9 Finansminister ANDERS BORG (m)	4
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 11 ULF HOLM (mp).....	5
Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m)	5
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m)	5
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m)	6
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m)	7
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 20 SONIA KARLSSON (s)	7
Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (m)	7
Anf. 22 SONIA KARLSSON (s)	8
Anf. 23 Finansminister ANDERS BORG (m)	8
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 25 Finansminister ANDERS BORG (m)	9
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 27 SONIA KARLSSON (s)	9
Anf. 28 LEIF PAGROTSKY (s).....	10
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m)	10
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 32 LEIF PAGROTSKY (s).....	10
Anf. 33 Finansminister ANDERS BORG (m)	11
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 35 Finansminister ANDERS BORG (m)	11
Anf. 36 ULF HOLM (mp).....	11
Anf. 37 Finansminister ANDERS BORG (m)	12
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (m)	12
Anf. 40 SONIA KARLSSON (s)	13
Anf. 41 Finansminister ANDERS BORG (m)	13
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 43 Finansminister ANDERS BORG (m)	13
Anf. 44 LEIF PAGROTSKY (s).....	13
Anf. 45 Finansminister ANDERS BORG (m)	13
Anf. 46 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 47 LEIF PAGROTSKY (s).....	14
Anf. 48 ORDFÖRANDEN	14

Anf. 49	LEIF PAGROTSKY (s)	14
Anf. 50	PEDER WACHTMEISTER (m)	15
Anf. 51	Finansminister ANDERS BORG (m)	15
Anf. 52	ULF HOLM (mp)	16
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 54	Finansminister ANDERS BORG (m)	16
Anf. 55	LEIF PAGROTSKY (s)	16
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 57	Finansminister ANDERS BORG (m)	17
Anf. 58	FREDRICK FEDERLEY (c)	17
Anf. 59	Finansminister ANDERS BORG (m)	17
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 61	Finansminister ANDERS BORG (m)	18
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 63	LEIF PAGROTSKY (s)	18
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 65	LEIF PAGROTSKY (s)	19
Anf. 66	Finansminister ANDERS BORG (m)	19
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	20
2 §	Miljö	21
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 69	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	21
Anf. 70	PER BOLUND (mp)	21
Anf. 71	WIWI-ANNE JOHANSSON (v)	22
Anf. 72	CHRISTINA AXELSSON (s)	22
Anf. 73	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	22
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 75	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	23
Anf. 76	CARINA OHLSSON (s)	24
Anf. 77	PER BOLUND (mp)	25
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 79	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	26
Anf. 80	CARL B HAMILTON (fp)	27
Anf. 81	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	27
Anf. 82	CARL B HAMILTON (fp)	27
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 84	CHRISTINA AXELSSON (s)	27
Anf. 85	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	27
Anf. 86	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 87	PER BOLUND (mp)	27
Anf. 88	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 89	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	28
Anf. 90	WIWI-ANNE JOHANSSON (v)	31
Anf. 91	CARINA OHLSSON (s)	31
Anf. 92	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 93	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	32
Anf. 94	PER BOLUND (mp)	33
Anf. 95	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 96	CARL B HAMILTON (fp)	34
Anf. 97	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	35
Anf. 98	PER BOLUND (mp)	36

Anf. 99	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	37
Anf. 100	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 101	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	37
Anf. 102	PER BOLUND (mp)	38
Anf. 103	WIWI-ANNE JOHANSSON (v)	38
Anf. 104	CARINA OHLSSON (s)	39
Anf. 105	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	39
Anf. 106	CHRISTINA AXELSSON (s)	40
Anf. 107	PER BOLUND (mp)	40
Anf. 108	WIWI-ANNE JOHANSSON (v)	41
Anf. 109	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 110	CARINA OHLSSON (s)	41
Anf. 111	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	41
Anf. 112	PER BOLUND (mp)	42
Anf. 113	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	42
Anf. 114	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 115	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	42
Anf. 116	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 117	WIWI-ANNE JOHANSSON (v)	43
Anf. 118	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	44
Anf. 119	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 120	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	44
Anf. 121	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 122	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	45
Anf. 123	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 124	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	45